

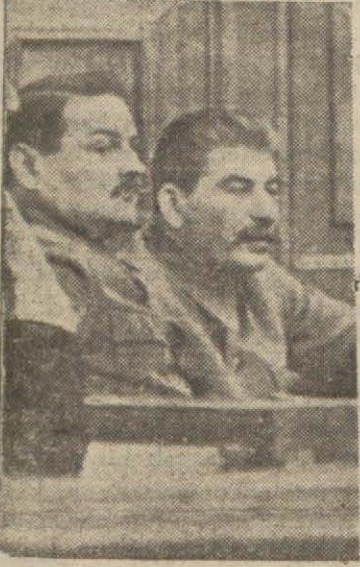


**Sovyetlerbirliğinde
değişiklik**

**Molotof
çekildi
Stalin
Başvekil
oldu**

**Dün Moskovada
üç kararname
neşredildi**

**Molotof halk komiser-
leri heyeti ikinci
reisi oldu**



Stalin Sovyet yüksek sarası
içtimanda

Moskova 7 (A.A.) — Tas ajansı
bildiriyor:

Sovyetler Birliği yüksek meclisi
riyaset divanı, aşağıdaki ka-
rarnameyi neşretmiştir:

Birinci kararname: Molotofun
ayni zamanda hem Sovyetler Bir-
(Devamı 3 üncü sayfada)

**Feci bir
otomobil
kazası**

**İki talebe öldü, biri
ağır yaralandı**

**Harbiyede dün
geceki kaza**

Dün gece saat 22,5 da Harbiye-
de iki gencin ölümüne neticelenen
feci bir otomobil kazası olmuştur.
Kaza etrafında gece geç vakit al-
dığımız malûmat şudur:

Soför Hasanın idaresinde 1582
No. 11 taksi süratle Harbiyeye ge-
birken fren yapamamış, o civarda
bulunan elektrik direğine şiddetle
çarpmıştır. Bu esnada direğin önün-
de bulunan Güzel San'atlar Akade-
misi talebelerinden 1329 doğumlu
Manisalı Ahmed Fuad Kayman ile
ayni Akademi talebelerinden Arab-
girli Kemal Soyman ve 27 yaşında
Hulusi oğlu İhsan otomobile direk
(Devamı 3 üncü sayfada)

**Fedakâr bir
memur**

**Bir katar memuru bir
yolcuyu kurtarıırken öldü**

İzmir 7 (Hususi) — Karakuyu
ekspresinde tren den düşmek üzere
olan bir yolcuyu kurtaran katar
memuru o esnada müvazenesini
kaybederek düşmüş, parçalanarak
ölmüştür.



B. Çörçil bir kutuyu teftiş ederken.

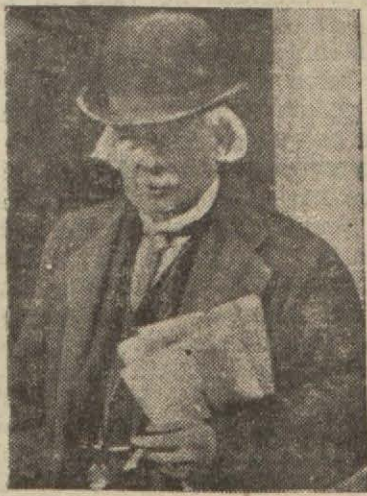
**Avam Kamarasının
da münakaşalar**

Lloyd Corcun suali

**Boğazdan
geçen
Alman
gemileri**

**B. Çörçilin
cevabları**

**"Türkiye vapurları
tevkif hakkını haiz
bulunmamakta idi,"**



Lloyd Jorj

Londra 7 (A.A.) — Avam Ka-
marasında hükûmete itimad takri-
rinin müzakeresine bugün Lloyd
George'un beyanatı ile tekrar bağ-
lanmıştır.

Lloyd George ezümlü şöyle de-
miştir: (Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

**B. Çörçil
kabinesi
itimad
kazandı**

**İngiliz Başvekili
dün Kamarada
izahat verdi**

**"Fırtına varsın
kükresin yeneceğiz,"**

**"Bu harbi kazanmaz-
sak harb kabinesinin
bir azası sıfatı ile benim
başım kesilecektir,"**

**B. Çörçil, Irakta 26 sübay ve
408 asker esir edildiğini
söyledi**

Londra 7 (A.A.) — (Radyo) —
Avam Kamarasında hükûmete itimad
takririnin müzakeresine bu-
gün devam edilmiş ve başvekil
Çörçil hatiblere cevap vererek de-
miştir ki:

Parlamentomuz hür bir parlamen-
to, memleketimiz de hür bir mem-
(Devamı 3 üncü sayfada)

**Atlantik
meydan
muharebesi**

Vagington 7 (A.A.) — Reuter:
Dün Stimson tarafından şöyle
non nutuk bütün memlekette de-
rin akisler uyandırmıştır. Stimson'un
sözleri artık Amerikanın harbe gi-
(Devamı 3 üncü sayfada)

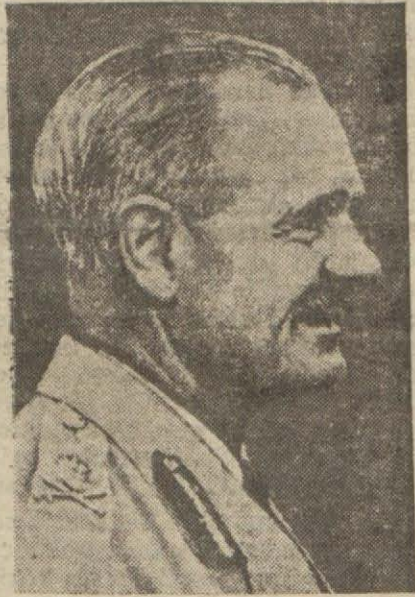
**Millî Şef
Ankaraya
döndüler**

Ankara 7 (A.A.) — Reisi-
ciimhur İsmet İnönü, garb vilâ-
yetlerinde icra ettikleri tetkik
seyahatinden bugün saat 12 de
Ankaraya avdet buyurmuşlar -
dır.

**Wavell
ordusu
yarım
milyon**

**Mısıra yeni
kuvvetler
gönderildi**

**İki taraf kuvvetleri
hazırlıklarla meşgul**



General Wavell

Londra 7 (Radyo) — Avam
Kamarasında izahat veren başvekil
Çörçil Afrikadaki vaziyetten bahse-
derken demiştir ki:

General Wavell'in kumandasında
güncü yarım milyon kadar asker
vardır. İngiltereden devamlı bir teç-
hizat dalgası bu bölgeye gitmekte
olduğu gibi Habeshistanda ve Soma-

(Devamı 3 üncü sayfada)

**Bu sabah gelen haberler
3 üncü sayfada**

**Irakta
şiddetli bir
muharebe
oluyor**

**İngiliz ve Irak
resmî tebliğleri**

**İngilizler petrol borusu
üzerinde bir karakol
işgal ettiler**

**Irak tebliği, İngilizlerin
11 tayyare kaybettik-
lerini bildiriyor**

**Habbaniyede
son vaziyet**

Kahire 7 (A.A.) — İngiliz Orta-
sark umumî karargâhının bu sa-
bah neşrettiği tebliğ:

Habbaniyedeki İngiliz hava kuv-
vetleri tesisatı etrafındaki min-
takada vaziyet çok daha az ger-
gindir. Gece yapılan İngiliz keşif-
leri, yamaçlar civarındaki düşman
mevzilerini gayri meşgul bulmuş-
lardır. Kampın cenubunda kâin
yaylaman âsilerden kurtarıldığı
bildirilmektedir. Petrol borusu
hattı üzerinde bir karakolu işgal
eden âsiler, bir İngiliz keşif tay-
yaresinin yaklaştığını görünce,
teslim olmak istediklerini bildir-
mek maksadile beyaz bayraklar
sallamışlardır. Bu mevki bilâhare
İngiliz kara küt'aları tarafından iş-
(Devamı 3 üncü sayfada)



Irak harbiye nazırı Naci Şevket

**Irak
Harbiye
Nazırı
geliyor**

**Nazır dün Bağdad-
dan Ankaraya
hareket etti**

**Suriye, Irak hududunun
kapatıldığı bildiriliyor**

**Nablusta karışıklık
çıktığı doğru değil**

Bağdad 7 (A.A.) — Irak harbi-
ye nazırı Naci Şevket, Ankarayı zi-
yaret etmek üzere Bağdaddan ha-
reket etmiştir.

Suriye - Irak hududu
Londra 7 (A.A.) — Beyrut'tan
(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Anadoluya gitmek isteyenler

**Dün 3 vapur Marmara
havzasına hareket etti**

**Haydarpaşadan nakliyata Pazar günü
başlanacak ve bu nakliyat 7 Hazirana
kadar devam edecek**



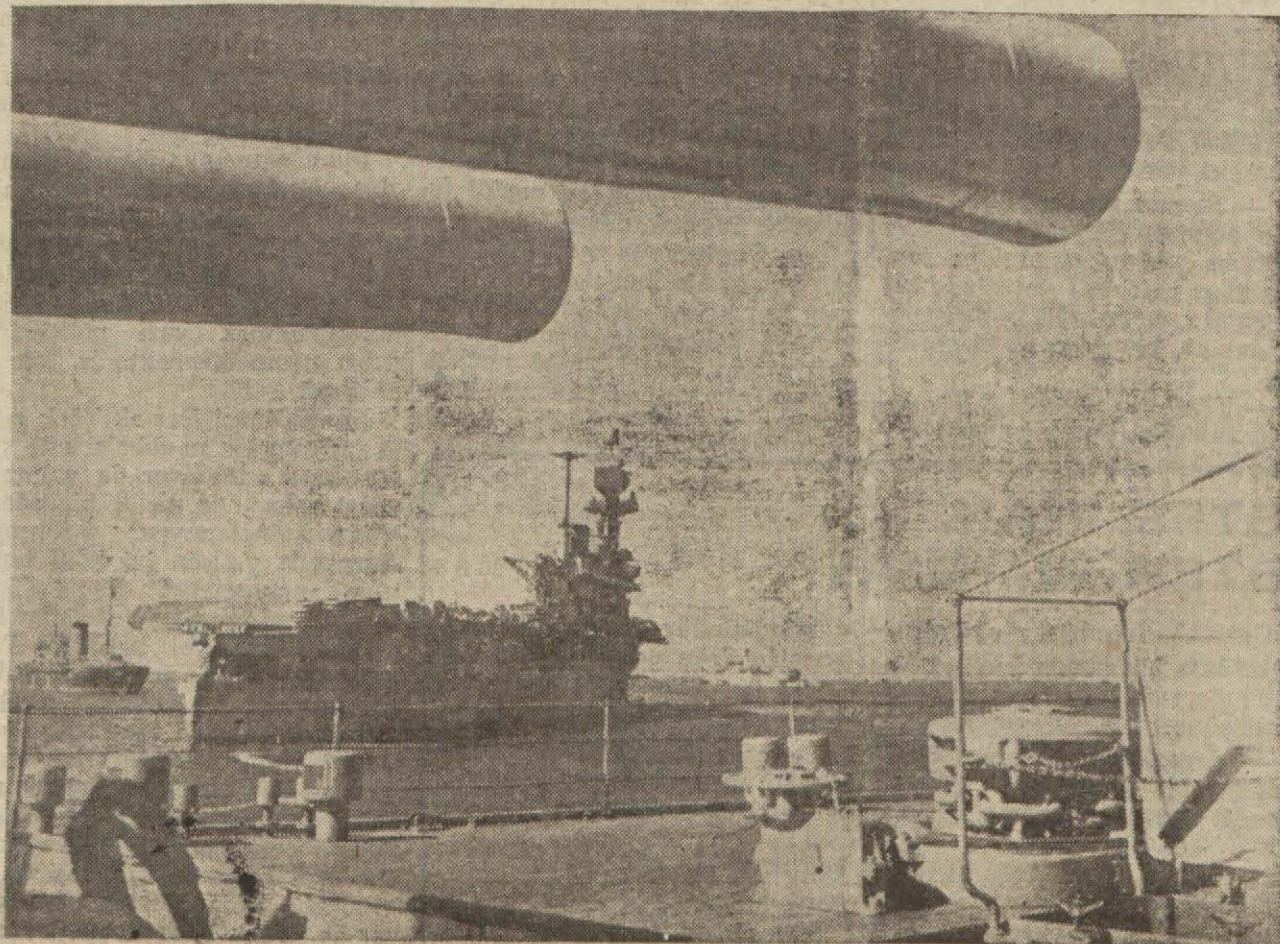
Dün hareket eden vapurlardan Marakaz
(Yazısı 4 üncü sayfanın 2 ve 3 üncü sütunlarında)

Vilâyetin Tebliği

İstanbul Vilâyeti trenle Haydarpaşadan yapılacak meccanî nak-
liyata aid programın ikinci ve son kısmını dün şu şekilde bildirmiştir:

Sıra No.	H.Paşadan katarm hareket tarihi	Yolcu Saati	adedi	İs. lar	Bilet No.ları
9	18/Mayıs/Pazar	12.30	740	Eskisehir) Küt'hya)	7520-7732
10	18/Mayıs/Pazar	16.40	625	42 Tavşanlı) 2 Demirli)	7733-7932
			1 Bayköy) 2 Dursunbey)		
			672		
11	19/Mayıs/Pazartesi	12.30	3	İhsaniye) 601 Afyon)	7933-8104
			604		

(Devamı sayfa 7 sütun 1 de)



Atlantikte faaliyette bulunan İngiliz harb gemilerinden bir görünüşü

Hergün

Rusyada mühim
Bir değişiklik

Muhittin Birgen

Dünkü gazetelerde mühim bir haber okuduk: Bay Stalin, Rusyada Başvekil vazifesini bizzat deruhde etmiş.

Bu satırları yazdığımız sırada elimizde mevcut olan haber bundan ibarettir. Bu değişimin sebeplerine, onu icab etmiş olan şartlara dair elimizde hiçbir şey bulunmadığına göre, bu hususta ileri sürülebilecek olan mütealemlerim hepisi de, şimdilik tahminlerden ibaret kahr. Esasen, Moskova, kendi kendisi içinde kapalı yaşamayı seven bir âlemdir. Bunun için, değişmeyi icab ettirmiş olan şartlara dair olarak onun biz zat çok bir şey söyleyeceğini zannetmeyiz. Etraftan gelecek olan haberlere, rivayetlere gelince, onların da Moskovanın hakiki temayüllerini ve gayelerini göstermeye kifayet etmeyeceğinden şüpheli yoktur.

Moskovadaki değişimin mânasını anlamak için tahminlere müracaat ederken bu tahminlerin havadan yapılmamasına dikkat etmek şarttır. Bunun için, hâdiseye muayyen ve müsbet bir çerçeve içinde bakacağız.

Yirmi seneden fazla bir zamandanberi Rusvayı Komünist Partisi idare etti. Bizim hükümet dediğimiz kelimeyi bu parti, siyasi lûgatten, Çarlık rejimi ile birlikte ilga etmiş bulunuyordu. Parti, Rusyanın idaresine aid kararlarını da «İçer Komitesi» -bizde «İçer Vekilleri Heyeti»- vasıtasıyla tatbik ederdi. Partiyi temsil eden ve onun en salâhiyetli mevkilini işgal eyleyen zat, da, tabii olarak, Rus ya işlerinde sözü en kuvvetle nazif ve hâkim insan olurdu. Bu zat, bir aralık Lenin idi; vefatı üzerine onun yerine Bay Stalin geçti ve o zamandan bugüne kadar, Rusyanın siyaset dümeni onun elinde durdu.

Su halde, bugün Moskovada vukuğa gelen değişime, Sovyetler Birliğinin siyaset kadrosunda yirmi iki senedenberi an'ane haline gelmiş olan bir usulün değişmesi kadar mühim bir vakiydir. Bunun elbet mühim sebepleri olmak lâzımdır. Acaba bunlar nelerdir?

Bu suale ancak umumî hatlarla cevap vermek kabildir.

Bay Stalin'in doğrudan doğruya icra işlerini kendi eline alması iki sebebdan ileri gelebilir:

1 - Rusyanın dahili siyasetinde yeni bir istihale hareketi vücudunda geçirmek.

2 - Dünyanın bugünkü ahvali karşısında Rus siyasetine daha aktif bir istikamet vermek.

Birinci sebebi varid gösterecek unsurlar çok değildir. Rusyada yeni bir Ana Kanun ilân edildiği sırada Bay Stalin bir takım beyanatta bulundu. Nazari komünistlikten realist bir cemiyet idaresine doğru Rusyada bir takım yeni görüşler peydah olduğunu gösteren bu beyanat, Sovyetler âleminde yeni bir tekâmül ve istihale devrine doğru gidildiğine dellî telâki edilebilir. Mümkündür ki, Bay Stalin bu istihale hareketini bugün bizzat kendi elle ve daha yakından idare etmek istemiş olsun.

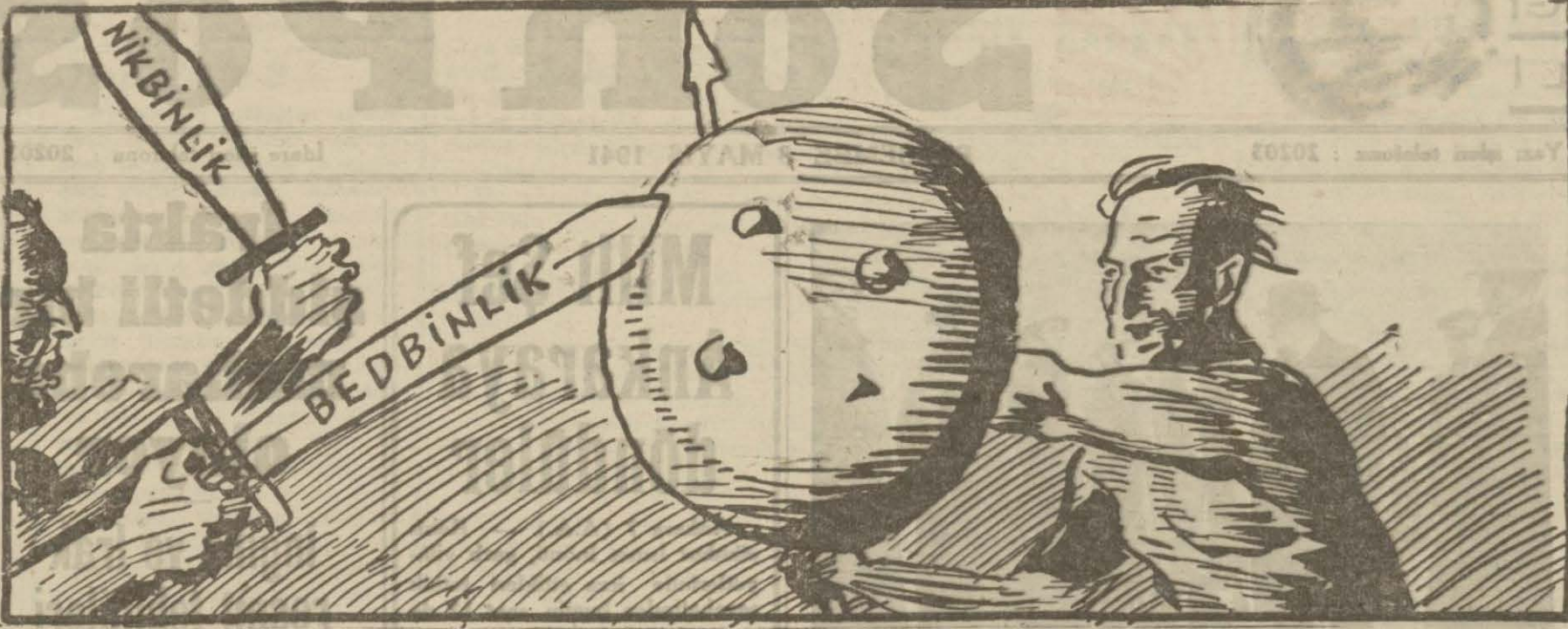
İkinci sebebi de varid gösterecek unsurlar meydana gelir. Harb hayli ilerlemiş bir safhadadır. Dünyanın tamamı karışması için artık Amerikanın bir adım daha ileri atması kâfi gelir. Bu serâit içinde Rusyanın daha uyanık durması, daha aktif bir rol oynamaya veyahud oynama ihtimaline doğru hazırlanması lâzımdır. Mümkündür ki, Hülâsa, Rusyadaki değişim, ister bu tasavvur ettiğimiz çerçeve içinde vukuğa gilsin, isterse bu çerçeveye taşınmış bulunsun, şüpheli lemeyecek cihet sudur ki, Bay Stalin'in bizzat İcra Komitesi Reisliğini kendi üzerine alması Sovyetler tarihinde mühim bir hâdisedir. O kadar ki, bunun bir dönüm noktası olduğunu söylemek bile hata ihtimali az olur.

Bilâkis, büyük Rus inkılabını, kuvvetli bir realizm içinde, uzun zamandanberi tekâmüle ve muvafakîyete doğru götürmüş olan Bay Stalin'in bu son kararı karşısında başka türlü düşünmek ki yanlışır.

Muhittin Birgen

Suriye kömür gönderildi
Dünkü ihracatımız 700 bin lirayı bulmaktadır. İhracat arasında en mühimmini Suriyeye gönderilen 500.000 kilo linyit kömürü teşkil etmektedir. Diğer ihracat meyânında Almanyaya susam, deri, lüsviç, reyve kuş yemi, susam; ak dani, fındık içi vardır.

Resimli Makale:



İnsanların çoğu yaratılış itibarile ya nikbin, ya bedbindirler. Gözlerinde ya pembe camlı, yahud da kara camlı gözlük bulunur. Bunları biraz dikkatle, biraz tecrübeyle, zıraz da zamanla yekdiğerinden ayırd edebiliriz. Zazarlarından korunmak mümkündür.

Cemiyet için büyük tehlike hiç gözlük taşımadıkları, her manzara ve her hâdiseyi tabii gözle gördükleri halde pembe veya beyaz gösterenlerdedir.

Nikbinliğe ve bedbinliğe karşı kalkan



İsrarla, inadla, şiddetle nikbinlik gösteren veya bedbinlik saçan bir adamın karşısında kaldığımız zaman derhal muhatabinizin samimi olmadığını düşününüz. Gelip geçen hâdiselere gözlerinizin önünde bir geçid resmi yaptırınız, bu hâdiselerin pembe veya kara götenin tahminlerine uyup uymadığını araştırınız. Aksi neticeye vardığımız takdirde muhatabinizin için böyle yapmış olduğuna düşününüz, Nefsini muhtemel tehlikeden koruyacak tek kalkan budur.

Garib ve korkunç ilâçlar

Bir zamanlar hastalıkları iyi etmek için bit, tahtakurusu, örümcek gibi hayata rat kullanılır, bu meyanda istihale açmak için bitlerden istifade edilirdi

Eski zamanlarda o zamanki mânasile tababet böcek ve haşerattan büyük istifadeler temin etmişler. Daha doğrusu büyük istifadeler temin edildiği zannolunmuştur. Bu hayvanat her türlü hastalıklar ve rahatsızlıklar için kullanılırdı. Böcek ve haşerattan neler yapılmazdı ki? Bunları öldürürler, ezeler, surub, şarab, ekşir yaparlardı. O zamanın tib kitablarında bu tertiblerin tariflerine sık sık tesadüf edilir.

Bu tertiblerin başlıcalarını gözden geçirelim:

1 - Anı: Anya «bal sineği» adı verilir. Arıları öldürdükten sonra kuruturlar, toz yaparlardı. Bu arı tozu bal ile karıştırılır ve saç dökülmelerine karşı kullanılırdı.

Bazı kere bu arı tozu kertenkele yağı ile halledilirdi. İdrar zorluklarında da kullanılırdı. Uç arı ölümlü beyaz şarab ile içilirdi. Bu ilâç fevkalâde müdrir sayılırdı.

2 - Bit: Bitler hem istihale açıcı, hem ateşi teskin edici mahiyeti haizdiler. İdrar zorluklarında da kullanılırdı. Fakat bu takdirde bitlerin idrar yollarına canlı olarak sokulması lâzımdır! Sitma nöbetlerinde bitlerden altı tanesi yutulurdu. Sarınlıkta da faydaları görüldü. Sarınlıkta sekiz, on adedi birden yutulurdu. Bu tertib çok ciddidir. Zacutus Lusitanus bu tertibi hararetle tavsiye etmiştir.

3 - Tahtakurusu: Bu fena koku lu hayvancağız da idrar zorluklarında büyük rol oynardı. Tib üstadlarından Dioskorid idrar zorluklarında, idrar yollarına tahtakurusu tozu idhalini hararet ile tavsiye ederdi.

Başka doktorlar tahtakurusunun canlısını tavsiye ederlerdi. Gene Dioskorid'e göre yataktaki taze taze yakalanmış yedi tahtakurusu mah. İdrarın her bir damlasını içilmesi sitmayı ortadan kaldırırdı.

4 - Örümcek: Örümcek hastalıklarda ateş nöbetlerini keserdi! Örümcek su suretlerle istimal edilirdi. Örümcek ezilir ve bu ezme bileklere veya şakaklara vaz edilirdi.

Örümcek diri diri bir cevaz kabuğunun içine kapatılır ve bu cevaz kabuğu, hastalığın derecesine göre boyuna, yahud kola bağlanırdı...

Örümcek ağrı küçük yaraların; kesilmiş yerlerin üzerlerine konulurdu.

Yaralara örümcek ağrının vaz'ı yakın zamanlara kadar devam eden bir deva halinde kalmıştır.

5 - Mayıs böceği: Mayıs böceği, damla, kum, taş hastalıklarında kullanılırdı. Mayıs böcekleri ağrı iyice kapalı şişelere konur; güneşte kurutulur; sonradan toz haline getirilirdi. Bu tozdan hergün az bir miktar alınırdı.

Kuduz vak'alarında acil bir tedbir olarak; hastaya üç aded kurutulmuş mayıs böceği tozu yutturulurdu. Bu tertib 1710 senesinde intişar et. (Devamı 7 nci sayfada)

EDEBİYAT
Tiyatromuza aid yeni bir dedikodu ve bir cevap

Bilmem gördünüz mü? Son zamanda, «Perde ve Sahne» isimli, içi ve dışı resimlerle süslü aylık bir tiyatro ve sinema mecmuası çıkmaya başladı. Başyazarının altında Perdecî imzası vardır ve bu da pek tabii görülmek lâzım gelir: zira, kulisteki adamın yüzünü salondakiler göremezler!

Bilmem, her kimsede perdecî yaman adam! Düşündüklerini acı acı, sert sert, diken gibi iğneler batırarak, hiç okşamadan, hiç gözetmeden uluorta söylüyor. Sesinde bazan bir feylesof, bir alim, bir vâiz edası var, fakat muhakemelerinde, sonsuz bir gurur ve istihkar havası sezmemek te kabil değil. Bilhassa tokatladığı, kıymetsiz ve adı görüldüğü zümre piyaset yazan Türk muharrirleridir. Buna mukabil, bakkal çarğının zevkine ve hükümüne bile hürmetle eğilmektir. Nasıl ki kendisi yazıyor:

«... Elli kuruşluk bir koltuk sahibi hemen hükümünü verir ve çıkar. Bu hükümü vermek için köklü bir kültüre lüzum yoktur. Tiyatroda bu hakkı bakkal çarğı da elli kuruşu satın almıştır.»

Ne zalim hakikat diyebilirsiniz? Evet, zalim hakikat... Fakat bu zulüm, sadece bakkal çarğının kültürsüzlüğünden mi doğuyor? Acaba köklü sahibi perdecî ondan da zalim değil mi? Maamafih bu ciheti iyice kavramak için, esas davayı Perdecînin muhakeme çerçevesi içinde ortaya koymak ve üç sütunluk yazısının fikirlerini 10 maddede şöylece hülâsa etmek doğru olur:

1 - Acaba neden bizde bir Türk romancılığı, bir Türk hikâyeciliği, bir Türk şiiri, bir Türk musikiisi, bir Türk ressamlığı, bir Türk heykeltıraşlığı var da bir Türk piyaset muharrirliği yok?

2 - Dünya edebiyatında bile asırlar arasında kıymetli tiyatro muharrirleri pek az yetişmiştir. Meselâ Fransada son asrın Cürel, Courteline değerinde kaç piyaset muharriri vardır?

3 - Roman veya şiir, hoşya giderse okunur, gitmezse okunmaz. O zaman, yarısını okuduktan sonra kitabın yarısı fiatı değerinde bir cild yapılır ve bu cild kütüphaneye konulur, bir daha da el sürülmez.

4 - Tiyatroda seyirciler her cesid insanlardır. Perde açılıp ta bi-

YAZAN
Halid Fahri Ozansog

zim yerli eserimizin acemiliklerle karşılaşınca perdenin kapanmasını beklemeyin çıkıp giderler. Vestiyerde şapkalarını giyerken de «Tiyatro idaresinin seyircileri böyle acemi berberlere traş ettirmeye hakkı olmadığını» başıra bağrı söylerler.

5 - Piyasetin ortasında çıkan seyircileri görerek müteessir olan muharrirleri, altıörler, kaç defa «Kadıköy vapuruna yetmişmek üzere çıkıyorlar, merak etmeyin» diye teselli etmek mecburiyetinde kalmışlardır.»

Bu cümlelerin filii, aslında ekaldık» şeklinde bir gururun ifadesidir.

6 - Seyirci, memlekette piyaset muharriri yetiştirecek diye, iki saat bile fedakârlık ve müsamaha gösteremez. Bakkal çarğı «bile... (Cümleyle devam lüzum yok, makalenin başında söyledik.)

7 - Gazeteler istedikleri kadar telif bir eseri göklere çıkarırlar, faydası yoktur. Seyirci, itimad ettiği arkadaşından aldığı tavsiyeye inanır ve böylece tiyatroya koşar. Tabii, arkadaşı, bakkal çarğı olsa dahi...

8 - Tiyatro argosunda «ağuz reklâmı» kelimesinin kıymeti bundan ileri gelmektedir.

9 - Tiyatroyu idare edenler yüzde altmış hâkim hoşuna gidercek eserleri aramakta muhtarlar. Fakat telif eserlerimiz arasında böyleleri dahi bulmak hayli güçtür.

10 - Ne zaman hasılatile geçimini temin mecburiyetinde olmayan bir Devlet sahnesi kurulursa orada böyle tecrübeler yapılabilir. Fakat bugünkü tiyatro teşekküllerimizden bunu istemek yerli piyaset muharrirleri lehine halktan ve tiyatroya san'atçılarından maddî fedakârlık istemek demektir.

İşte Perdecî'nin makalesindeki fikirler sırasile bunlardır ve itâlik yazı ile ıktıbas ettiğim cümleler, kelimesi kelimesine, aynen kendi ifadeleridir. Şimdi bu 10 maddenin yanlışlarına, sakatlarına, haklıklarına madde madde cevap

vereceğim. Ta ki bir taraflı görüşlerle, keser gibi yalnız bir taraflı yontuşlarını daha iyi ve açıkça belirtebileyim. Çünkü Türk muharrirlerinin şerefi kadar milli edebiyatın müdafası namına bunu bir vazife bilmekteyim.

1 - Yok değil, bilâkis Türk romanı, Türk şiiri, Türk hikâyesi, Türk musikiisi, Türk resmi ve heykeltıraşlığı gibi Türk piyaseti de vardır, fakat Perdecî'nin bunu görebilmesi için her şeyden evvel gözlerindeki dumanlı gözlüğü çıkarması lâzımdır. Ona Namık Kemal bahsedecek değiliz. Zira, Alman şairi Goethe'nin ölümünden sonra doğan Türk vatanperverinin fikirlerini Goethe'den de geri bulanlar arasında ne yazık ki kendisi de vardır. O kadar ki, Namık Kemal yüzüncü yılında bile bir perdesini olsun Şehir Tiyatrosunda açmak bahıyarlığına kendisi bile erememiştir.

Perdecîye, sahnemiz için birer milli hatıra dahi olsalar, Semsetin Samiden, Rezaizade Ekremden, Ahmet Mitat efendiden de bahsedecek değiliz. Yalnız ona, Darülbeydi kurular, Türk sahnesine telif eser veren bazı kıymetlerimizi hatırlatacağım: Reşad Nuri, Yesari Mahmud, Vedad Nedim, Yusuf Ziya, Faruk Nafiz, Celâlettin Ezine, Cevdet Kudret gibi... Bunlar da mı acemi berberlerdir? Vakiâ Perdecî, sözde telif dostmuş gibi görünmek için yazısında bir kurnazlık ta yapıyor. Ezcümle gardrobdan sapkasını alırken başıra bağrı söylenen mevhum seyirciden şöyle bahsediyor:

Sayed kendisine memlekette tiyatro muharriri yetiştirmek için arastıra böyle telif eserlere katanmak icab ettiğii söylese bile (Muharrirler öğrenme tecrübelerini, bu acemice stajlarını bizim paramıza, bizim vaktimize, bizim uykusuzluğumuza fuzulî tasarruf ederek yapmasınlar, siz de buna vasıta olmayın» der.

Bunu okuyunca, hay Allah razı olsun Perdecîden diye haykırırım mı? Fakat şurası muhakkak ki, gardrobdaki seyirciye söylettiği sözleri düşünün bilhassa Perdecînin kendisidir. Yalnız sureti haktan görünmek yazı politikasına daha uygun düşmektedir. İşte çiğ hakikat!

Ne düşünün! Demek Türk zekâsı, san'atın bütün şubelerinde kendini belli edebiliyor da yalnız tiyatrosu hakkında acemi berberlikten kurtulamıyor? İyi ama, Avrupalıya yetişen iyi kötü bunca piyaset muharrirleri hep gökten zenbille mi inmişlerdir? Onlar için zamanla ilerlemek kabil de Türk muharrirleri için buna asla imkân yok mudur? Bu acemilik, çiraklık devresi ne zaman biter? Kaç sene sürer? Yirmi yıl, yirmi bes, hattâ otuz yıl bile buna kâfi gelmez mi? Perdecî neden, kendi kulisinden içeriye burnunu uzatmayacak olan Türk romancı, hikâyecisi ve sarırdın o kadar sıtayıle bahsediyor da yalnız Türk tiyatro muharrirlerine (Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

Sözün kısası

Yataklı vagon adabı

E. Ekrem Talu

Nerede o bin bir müşkülât, eziyetli eski zaman yolcu lukları, nerede şimdiki? Cümhu riyetin medeni ve feyizli daresi sar yesinde yurdun her tarafı demiryol larla kuşatıldı. Burada bin, birkaç saat sonra ötede in.

«İnsan dediğin, kuş misali» sözü asil şimdi hakikat oldu. Sabah kahvaltısını İstanbulda, kuşluğu Eskigirde, akşam yemeğini de Ankarada yemek kabil olduğunu atalarımız du yurabilmek mezarlarımız içinde, hayretten donakalırdı.

Hele bu sıratın yanında bir de azami istirahatı temin eden bir de yataklı vagon var ki azıcık tedbirli ve erken davranıldığı, üç beş lira da gözden çıkardığın gibi yolculuğun cefası safaya münkalib oluyor.

Oluyor amma... Amması var! Medeniyetin nimetlerini beğenip de alırken onların bir takım da kendilerine mahsus adab ve erkânı bulduğunu bazan unuttur gibi oluyoruz. Hani ya, tıpkı müstahşar bir ilâç satın alıp da sureti istimalini okumamak, kale almamak kablinden bir iş görmüş oluyoruz.

Yeni harfleri nasıl benimsedik, fakat mekteplere kaligrafî = hüsnü hat dersini koymayıp da el yazılarını okunmaz bir hale getirdi işek, picamayı da giydik amma, sırtımızda dört peşli entariden de beter oldu.

Sade picama mı var? İngilizlerin, lskoçyalıların kibrit çöpü inceliğindeki bacakları için yapılmış golf pantolonu da bir takım «çınar kütüğü» bacakların üzerinde bir ibret... Kudretin ibretli!

Haydi, kıyafet, diyelim ki bir zevk, bir yakıştırma meselesidir. Kıyafetini ihmal eden kendi kendini güllünc eder. Fakat başkalarını rahatsız etmez, hiç değilse. Lâkin adabı muşeret denilen şey, camianın huzuru bakımından da kablili ihmal değildir. Avrupalı zarf, mazrufunu da Avrupalı görmek ister. Yoksa muhit, muazzab olur, bızat olur.

Nitekim, dikkat ettim, içimizde öyleleri var ki iki kişilik bir yataklı kompartimanda tek bir yer kuraldılar mı, o kompartimanın bütününe tasarruf etmiş gibi bir lâubalilik takınıyorlar. Çifter çifter kocaman bavullar, heybeler, çilek sepetleri, enginar henkelleri, hattâ gazete kâğıdına sarf bütün kalkan balığı getirip koyanları bile gördüm.

Sonra ikinci bir şahsın da -hassa ten rahat olmak için aynı fedakârlığı yaparak- o kompartimanda mü savi hak sahibi bulunduğunu kale almayıp da başka yerden ahbab davet eden ve onunla uzun uzun ve gürültülü sohbetlere koyulanlara da rastladım.

Üst yataktaki ise, bir ayağını altına alıp, diğerini aşağıya sallandıran, kundurasını «gümlü» diye yere fırlatan, dört kişiyi müsterek musluğun süyunu tüketen, dört havlunun dördünü birden kullanıp kirleten, pencereleri sımsıkı kapalı o da racık bölmede fosur fosur sigara için, rengârenk picamaların yalnız ayak koridorında dolayan bacacınlar da karşına çıktı.

Diyeciğim: Bir insan medeniyetin nimetlerinden müstefid olmak is terse, medeniyete karşı bizzat bir takım fedakârlıklar ihtiyar etmekle mellektir. Bu fedakârlıklar para, pul fedakârlığı değil, itiyadlardan, lâubalilikten yapılacak fedakârlıklardır.

Ve bu da zannolunduğu kadar güç değildir. Birazıcık etrafı tetkik etmek, herkesin ne türlü hareket ettiğine işaret koymakla olur.

Medeniyet, konfor güzel şeydir amma, her güzel şey gibi, meftunlarından bir parça saygı bekler.

E. Ekrem Talu

TAKVİM

MAYIS

Rumi sene 1387	8	Arabi sene 1360
Nisan 25	Rosmi sene 1941	Hizir 8

PERŞEMBE

GÜNEŞ	R. Âhr	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
5 50	11	8 51
9 38		7 38

Ogüç	İkin	Akşam	Yatsı
13 00	14 00	18 00	21 00
4 08	8 52		1 47

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Gazetelerden biri muharebeyi en kısa bir zaman içinde bitirmenin çaresini aramış, düşüncüne düşüne:

Amerika yardımının ıztılanmasının bu neticeyi temin edeceği kanaatine varmış.

Mümkündür, fakat bizim hatırımza daha çabuk netice verebilecek, daha kat'i, her halde daha insanî bir başka çare geldi.

Bu çare muhariblerden hiç birinin reddedemeyeceği kuvvete bir tavassuttur.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

B. Çörçil kabinesi itimad kazandı

(Baştarafı 1 inci sayfa)
 Lokettir. Bazı abvalde hayatı mahiyette de olabilecek olan emsalsiz müskülât ve tehlikelerde dahi parlamento müessesatımızı olduğu gibi muhafazaya muvaffak olduk. -Al- kışlar... Bugün hükümetin üzerinde bulunan yük nev'inden bir yükü herhangi bir kimsenin kaldıracığını zannetmiyorum. Tâ ki, Avam Kamarasının ve milletin kuvvetli müzaheretine nail olsun. Bu yükümü tahfif eden yegâne şeyin beşeri olarak yapılması mümkün olan her şeyin tarafımızdan yapılmış olması ve millet itibarile olan şerefimizin tertemiz bulunmasıdır.

Balkanlar hâdisesi

B. Hore Belisha ve diğer bazı meb'uslar harb zamanında hâdise- ler ve düşmanın maksadları hakkında tam ve sarîh malûmata malik bulunulmasındaki ehemmiyet- ten bahsettiler. Balkanlar istilâsi bahsinde, mutasavver şeylerden tafsilâtile haberdar edildik.
 İtalyan diktatörü Yunanistanı istilâ etmek ve Alman diktatörü de onun imdadına kosmak suretiler Yunanistanı ve Yuğoslavyayı kanlı bir keşmekeşe sokmakla, hakikatte bu harbin tarihi tamamlanmış zamanıdır. Askerî bakımdan bir avantaj mı kazandıklarının, yoksa bir kayba mı uğradıklarının bilinmesi kalıyor.

Hitler'in fütuhati

Hitler'in fütuhatını Napolyonun fütühatile mukayese ediyorlar. İspanya ile Rusyanın bu mukayese mevzuuna yeni fasıllar katması mümkündür. Bununla beraber şurasını hatırlamak lâzımdır ki Napolyon orduları Fransız ihtilâlinin kurtarıcı ve müsavatçı ruhunu da birlikte götürüyorlardı. Hitler imparatorluğunun arkasında ise ırkı hodgâmlıklı casusluk, yağma ve izlâden ve Prusya cizmesinden başka bir şey yoktur. Napolyon öldü. Britanya milleti'nin Avam Kamarası delâletile ifade edilen sert, müstemir ve sarılmaz arzu ve azim kudretinin kurtarıcı vazifesini bir kere daha göreceğine itimadını vardır.

Tank imalâtı

B. Hore Belisha'dan, kendisini teselli etmek maksadile gurasını söylemekliğine müsaade etmesini rica ederim. Halihazırda ağır tank imalâtımız kendisinin harbiye nezaretinden ayrıldığı zaman İngiliz ordusunda mevcut bulunan ağır tank miktarı kadardır ve bu sene bitiminden evvel imalâtımız halihazırda imal edilen tank miktarının iki misline çıkacaktır. Bu hesabın Amerikanın muazzam istihsalâtı dahil değildir.

İrakkaki vaziyet

B. Çörçil İrakkaki muharebeden bahsederek demiştir ki:
 Geçen yaz, bir ecnebi sübay münakale hatlarının muhafazası için İraka kıtaat gönderilmesini istemişti, fakat elimizde bütün kit'aların Nil vadisine gitmesi icab ediyordu. Kıtaat mevcut olmayınca da gayesi, Almanlar planları mucibince İrak'a eriştikleri zaman herşeyi harz bulundurmak olan Rasid Alinin Mihver lehindeki entrikalarına karşı koymak müşküldü.
 Çörçil burada sözlerine istihzalı bir eda vererek şöyle devam etmiştir:

Alınan esirler

Buna binaen fena malûmat almış ve ihmalkâr Britanya hükümeti bu suikaste takaddüm etmiştir. Kuvvetli İngiliz müfrezeleri karaya çıkmış ve Basranın şarkında fevkalâde ehemmiyetli bir köprü başının kontrolünü eline almışlardır.
 Burada hiç şüphesiz uzun müddet ve çetin bir surette dövüşmek mecburiyetinde kalacağız. Rasid Ali şiddetli usullere müraacaat etmiştir. Günlere bu yerlerdeki vaziyet hakkında büyük değişiklikler içinde kaldık. Dün Habbaniye garizonu bir çıkış yaparak muhamısları bozguna uğrattı ve kaçmağa mecbur etti. 26 Irak sübayı ve 408 esir edildi. Düşmanın ziyatı bin kişi olarak tahmin edilmektedir. Belki de Almanlar biz isyanı bastırmadan varacaklar ve bu takdirde isimiz daha zorlaşacaktır. Belki de isyan kasıtlı bir şekilde vukubulmuştur. Iraklıları mümkün olur olmaz Rasid Aliden ve askerî diktatörlükten kurtarmak niyetindeyiz.
 Hiç bir zaman kan, göz yaşı, sai ve terden başka bir şey vâdetmedim. Simdi bunlara hatalar noksanlar ve inkısarlardaki tam hissemizi ilâve edeceğim. Bütün bunlar çok uzun bir zaman devam edebilir ve bundan sonrası nihâz

Silâh altına çağırılan erlerin vekâletnameleri

Ankara 7 (Hususi) — Hazerde ve seferde silâh altına çağırılan muvazzaf ve ihtiyar erlerin kendilerinin hususi ve resmi her nevi işlerini idare, icabında leh vealeyhlerindeki davalarca kendilerini temsil ve bu haklarını istimal etmek üzere başkalarını tevkil için bir şahıs tayin edebilecekleri ve vekâletnamelerini kıta komutanları huzurunda tanzim edebilecekleri ve bu vekâletnamelerin de her türlü rüsumdan muaf olacağı hakkındaki lâyiha yakında Mecliste müzakere edilecektir.

Irakta şiddetli bir muharebe oluyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada) gal edilmiştir.
 Irak tebliği
 Berut 7 (A.A.) — Ofi: Irak genel kurmayı aşağıdaki tebliği neşretmiştir:
 Garbde topçu ve tayyareler Habbaniye kampını şiddetle bombardıman etmişlerdir. Mühimmat ve petrol depoları ciddi hasara uğratılmıştır. Yerde iki tayyare tahrib edilmiştir.
 Düşman hava kuvvetleri iki defa Rasid kampını bombardıman etmiş ve kamp ve tayyare meydanı üzerine yangın ve infilâk bombaları atmıştır. Hasar fazla mühim değildir. Tayyareler ve hava dafii bataryaları müteaddid bombardıman tayyareleri düşürmüşlerdir.

Kazaya uğrayan yeni evrakı nakdiye

Ankara 7 (Hususi) — İngiltere tabedilerek memleketimize getirilmek üzere yola çıkarılan ve Pire limanında bir kaza neticesinde ziyaa uğrayan yarım ve 100 liralık yeni evrakı nakdiyemizin birkaçının Çeşme kazasında sürülme istenildiğinin haber alınması üzerine hükümet lâzım gelen tedbirleri almış ve henüz tedavül mevkiine çıkarılmamış ve artık çıkarılmıyacak olan bu evrakı nakdiyenin sahildeki ve dahildeki vilâyetlerimizde sürümüne mâni olmak üzere alâkâli makamlara lâzım gelen tebligatta bulunmuş- tur.

Atlantik meydan muharebesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) rip girmeyeceği meselesinin değil; ne zaman harbe gireceği meselesinin mevzuubahs olduğunu göstermektedir.
 ● Söylediğine göre nutuk, Amerikan donanmasının Almanyanın hezimetini temin için Atlantik muharebesine atılacağını ihvas etmektedir.
 Avustralya başvekilinin beyanâtı
 Nevyork 7 (A.A.) — Clipper tayyaresile Nevyorka muvasalat eden Avustralya başvekilî Menzies demiştir ki:
 Amerikan milleti İngilterenin Atlantik muharebesini kazanması için büyük dehasını kullanmalıdır. Amerika, insaniyete büyük bir hizmet ifa edebilir. Tayyare imal edebilir, bilinmesi icab eden nokta, azami işgal elde etmek üzere nasıl bir süratle işleri yola koyacağımızdır. Dünya bunu bekliyor. Sizden hayır perverlik yapmaktığınız beklenmiyor. Sizden istenilen kendi âleminizi müdafaa etmenizdir. İngiliz milleti de, benim gibi, bu harbin sizin de harbiniz olduğuna inanmaktadır.
 İtalyan ve Alman vapurları tamir ediliyor
 Vaşington 7 (A.A.) — Bahriye komisyonu erkânının bildirdiklerine göre, hâlen Amerikan sahil muhafaza memurlarının «nezaret» altında bulunan 28 İtalyan ve 2 Alman vapuru, maliye nezaretinin talibi üzerine tamir edilmek üzere deniz tezgâhlarına sevk edilmiştir.

Feci bir otomobil kazası

(Baş tarafı 1 inci sayfada) arasında kalarak ağır surette yaralanmışlardır.
 Yaralılar derhal hastaneye kaldırılmışlarsa da talebelerden Ahmed Fuad Kaymanla Kemal Soyman vefat etmişlerdir. Ağır yaralı bulunan İhsan tedavi edilmektedir.
 Hâdiseye nöbetçi müddeiumumiyesi el koymuştur. Yakalanan şoför verdiği ifadede gençlerin otomobile elektrik direği arasında sıkışıp kaldıklarını söylemiştir.
 nihayet vermiştir:
 Fransa meydan muharebesinden beri aşağı yukarı bir sene geçmiştir. O zaman bizi bekleyen fırtına ve tehlikeler hakkında pek az şey biliyorduk ve Fransa'nın tam teslimiyetini gördüğümüz zaman Hitler de pek az şey biliyordu ve birkaç hafta zarfında Avrupaya, birkaç yıl zarfında da dünyaya hâkim olacağını umuyordu. Fakat on ay sonra ağır mihnet görmüş Alman milletine 1942 hazırlanması için hitabla bulunmak mecburiyetini hissetmiştir.
 Geri dönerek yendiğimiz tehlikeler üzerine bir nazar atfettiğim ve iyi geçen şeyler gibi fena geçen şeyleri de hatırladığım zaman fırtınadan korkmağa mahal olmadığına kanaat getiriyorum. Fırtına varın kükresin, tahribatını yapsın, Karşılycağız, yeneceğiz. Üzun ve şiddetli alkışlar...
 Çörçil'in nutkundan sonra meclis itimad takrimini 3 rey karşı 447 reyile kabul etmiştir.

Bir batında 3 çocuk

Ankara 7 (Hususi) — Doğum evinde Bayburdu Paşa kızı Gülhan üç çocuk doğurmuştur. Çocukların ikisi kız biri erkektir. Çocuklar sıhhattedirler. Gülhanın kocası cambaz Hasan isminde fakir bir adamdır. Çocuk Esirgeme Kurumu çocuklara maaş bağlayacaktır.
 Ödemiş'te bir katil idam edildi
 İzmir 7 (Hususi) — Ödemiş'te 30 lirasını almak için Yusufu boğarak öldüren Kadir hakkında verilen idam kararı bu sabah Ödemiş'te infaz edildi.

Siyaset ALEMİNDE

●Sovyetler Birliğinin yeni komiserler heyeti başkanı

Yazan: Selim Ragıp Emeç
 Şimdiye kadar resmi vazife başına gelmekten uzak kalmayı tercih ediyen maruf Sovyet lieri ve komünist partisi ümümü kâtibî Bay Stalin evvelki günden itibaren Sovyetler Birliği komiserler heyeti başkanlığını deruhde etmiş bulunmaktadıdır.
 Ajans telgraflarının bu hususa dair verdikleri ma'umattan da anlaşıldığı vechile komiserler heyeti başkanı Bay Molotof'un vazife ağırlığı münasebetile defaatla ileri sürmüş olduğu mücib sebebler nazarı dikkate alınarak bu tebeddül hâsıl olmuş ve Bay Molotof hariciye komiseri kaimalâla beraber kendisine komiserler heyeti başkanı muaviniği de tevcih olunmuştur.
 Bay Stalinin bugüne kadar resmi bir vazife almaması ve bugün komşu ve dost devletin idare mekanizmasının başına geçmesi elbette ki hususî bir ehemmiyeti haizdir. Ahvalin göstermekte olduğu tahavvüller karşısında, Sovyetler Birliğinin dış ve iç işçesinde şimdiye kadar şahsî tesir ve nüfuzunun şümul ve ehemmiyeti her zaman kaydedilmiş bulunan bu zatın bundan sonra bu tesir ve nüfuzu billâvasıta ve daha kuvvetle kullanacağı şüphesizdir. Bundan, komşu matbuatın kaydettiği gibi bir siyaset tahavvülü manası çıkarmak abestir. Düne kadar bu siyaset üzerinde müessiriyetini isbat etmiş olan Bay Stalinin badema hükümet işlerini daha yakın bir dikkat ve alâka ile takip ve idare edeceği manasına alınmak lâzım gelen bir tebeddül karşısında bulunulduğu nazarı dikkate alınır bundan, Sovyetler Birliğinin mutlak olarak müstefid olacağı muhakkak addolunmak lâzım gelirdi.
 Bay Stalin, dürbinliği, dirayeti, eğilmez azmi, görüşünün isabeti ile temayüz etmiş devirlerin ender yetistirebildiği kudretli simalardan biridir. Böyle bir insanın fiilî surette memleketinin mukadderatı ile meşgul olması kadar o memleketle emniyet verici hiç bir hüccet olamaz.

Selim Ragıp Emeç

Hamburga şiddetli bir akın yapıldı

Londra 7 (A.A.) — İngiliz bombardıman tayyareleri, evvelki gece muazzam filolar halinde Almanyanın şimali garbisini bombardıman etmişler ve Hamburg başlıca hedefi teşkil etmişler.
 Neşredilen bir tebliğ, havanın gayri müsaad olduğunu ve bu itibarla elde edilen neticelerin müshahedesiz mümkün olmadığını bildirmektedir. Maamafih büyük yangınlar çıkmış olduğu görülmüştür.
 Frise adaları açıklarında düşmanın 5100 tonluk bir nakliye gemisine isabetli endeahtlar yapılmıştı. Bu gemiye tamamiyle mahvolmuş nazariye bakılmaktadır.
 Dün gündüzün bombardıman tayyareleri, Holânda ve Alman sahilleri açıklarında mütemadiyen düşman gemilerini aramışlar ve bir karakol gemisini batırılmışlar ve diğer birinde yangın çıkarmışlardır.
 Bütün bu hareket neticesinde üç tayyare kaviydr.

Bir batında 3 çocuk

Ankara 7 (Hususi) — Doğum evinde Bayburdu Paşa kızı Gülhan üç çocuk doğurmuştur. Çocukların ikisi kız biri erkektir. Çocuklar sıhhattedirler. Gülhanın kocası cambaz Hasan isminde fakir bir adamdır. Çocuk Esirgeme Kurumu çocuklara maaş bağlayacaktır.

Ödemiş'te bir katil idam edildi

İzmir 7 (Hususi) — Ödemiş'te 30 lirasını almak için Yusufu boğarak öldüren Kadir hakkında verilen idam kararı bu sabah Ödemiş'te infaz edildi.

Dünyanın en büyük tayyaresi

Londra 7 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, bugün dünyanın en büyük tayyaresi olan muazzam b-619 bombardıman tayyaresinin fotoğraflarını neşretmektedir. Douglas fabrikası tarafından yapılan bu tayyare, 82 ton sıklletin dedir. Bu tayyare saatte 430 kilometre süratle, Nevyorktan 13 ton bomba hamuiesile Berline gelebilecek, bombalarını Alman hükümet merkezi üzerine atabilecek ve bilâhare hiç yere inmeden Amerikaya dönebilecektir.

Sovyetlerbirliğinde değişiklik

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
 liği halk komiserler heyeti reisi vazifesini, hem hariciye halk komiserliği vazifesini görmesinin kendisi için güç olduğu hakkında yaptığı mükerrer talebi nazarı dikkate alınarak Molotofun bu talebinin is'af ödilmesi ve Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti reisi liginden affolunması.
 İkinci kararname: Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti reisi ligine Jozef Visarionoviç Stalinin tayin edilmesi.
 Üçüncü kararname: Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti ikinci reisi ligine Vyaçislav Mihayloviç Molotofun tayin edilmesi.
 Japonlara göre
 Tokyo 7 (A.A.) — Reuter: Stalin'in başvekillete gelmesi münaşebetile Domei ajansı Japon siyasi müşahidelerinin Sovyetler Birliğinin siyasetinde bir değişiklik olmayacağını beyan ettiklerini yazmaktadır.
 Tokyo 7 (A.A.) — Bütün Japon gazeteleri Stalinin Sovyet komiserler heyeti reisi ligine bizzat deruhde etmiş olması münasebetile Sovyetler Birliği lehinde makaleler neşrediyorlar.
 Nişi Nişi gazetesi, ikinci bir Leninin iktidar mevkiine geçtiği mütalesinde bulunuyor.
 Aşahi gazetesi, Kızıldunun, Sovyet hükümetinin ve komünist partisinin artık bir küll teşkil ettiklerini yazıyor.

Wavell ordusu yarım milyon

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
 lideki düşman mukavemeti de yıkılmak üzere olduğundan bütün oradaki kit'aların müstemir bir surette şimalde tahşidi mümkün bulunmaktadır. Hakikatte bu tahşüd bir kaç haftadanberi süratle devam etmektedir ve general Smuts mükemmel cenub Afrikası ordusuna Akdeniz kıyısına gitmek için emir vermiştir.
 Fakat batı çölünde veyahud Mısır çeviren çöllerin herhangi birinde harb ancak tam teçizat nisbeten küçük kit'alar tarafından yapılabilir. Çölde büyük kit'alar kullanılması ancak felâketle neticelenebilir. İşte İtalyanların başına bu felâket gelmiştir.
 İki tarafın hazırlıkları
 Kahire 7 (A.A.) — Reuter'in garb çölündeki hususi muhabiri bildiriyor:
 Mısırda bugünkü vaziyetin bariz vasfı şudur: Çerek Mihver kuvvetleri gerek müttefik kuvvetleri, durmadan takviye kit'aları getirmekte ve her iki taraf da keşifler yaparak ve hatlarını düzelterek ve kuvvetlendirerek biri diğerinin takviye kit'aları almasına mâni olmağa çalışmaktadır.

Habeşistanda

Nairobi 7 (A.A.) — İmparatorluk kuvvetleri karargâhının tebliği:
 Habeşistanda, şimal cephesinde Dessie'den ilerleyen kit'alarımız Korum'ı işgal etmişlerdir. Burası Amba-Alâgî'nin 50 kilometre cenubunda kâin olup İtalyanların Addi-Ababa ile Asmara arasındaki son mukevmet merkezi idi. Alınan esirler arasında bir general da vardır.
 İzmir vilâyeti 300 bin liralık istikraz yapıyor
 Ankara 7 (Hususi) — İzmir vilâyeti hususi idaresince milli bankalardan yapılacak 300 bin liralık istikraz yapılıncı fekalet etnesine dair lâyiha Meclis ruzname sine alınmıştır.

Makineye verilirken

Almanya ile Fransa arasında yapılan anlaşma

Vişi, 8 (A.A.) — Amiral Darlan ile Alman askeri makamları arasında yapılan müzakereler neticesinde şu anlaşmaya varılmıştır:
 1 — Hudud hattı ticaret esyası ve kıymetlere açık olacaktır. Ağır hastalıklar veya yakın akrabalarından birisinin ölümü takdirinde hususî eşyas işgal altında bulunur ve bulunmayan bölgelerde seyahat edilecektir.
 2 — İşgal masraflarının tenzih hususunda da bir müzakere yapılmıştır. Yapılacak olan ilk tenzilâ 3 milyar franktır.

Irak ve Afrikada tayyare hücumları

Kahire 8 (A.A.) — Hava kuvvetleri karargâhi tarafından neşredilen dünkü tebliğde, İngiliz tayyarelerinin İrakkaki Moska - Rasid tayyare meydanını bombaladıkları bildirilmektedir. Bir hangar tamamen tahrib edilmiştir. Bir Irak bombardıman tayyaresi behavve edilmiş ve diğerleri de ciddi surette hasara uğratılmıştır. İngiliz tayyareleri hemen hemen hiç bir mukavemete maruz kalmamışlardır.
 İngiliz tayyareleri şimali Afrikada, Benina, Derne, Bardia ve diğer düşman tayyare meydanlarını da bombardıman etmişlerdir. Buralarda infilâklar ve yangınlar husule gelmiştir.
 Evvelki gece de Rodosta Kalatr tayyare meydanına hücum edilmiştir. Burada büyük yangınlar çıkmıştır. Bütün bu hareket esnasında 5 tayyare kaybedilmiştir.

Tobruğa yapılan tazyik gevşedi

Sidney, 8 (A.A.) — Avustralya harbiye nazırı Spender şu beyanatta bulunmuştur:
 «Ortaşaraktaki Avustralya kuvvetleri başkumandanı general Belamiden bir mesaj aldım. Bu mesajda Avustralya kuvvetlerinin Tobruğu müdafaaava muktedir oldukları temin edilmektedir.»
 Nazır, Yunanistandan Mısır Avustralya kıtaatının küçük gruplar halinde gelmekte devam ettiğini söylemiştir.
 Kahire, 8 (A.A.) — Askerî mahfelelerde Tobruk üzerine yapılan İtalyan - Alman tazyikinin gevşemiş benzediği söylenmektedir. Kalaye zaptetmek için geçen hafta düşman tarafından yapılan teşebbüs hiçbir netice vermemiştir. Düşman birçok müskülâtla karşılaşmaktadır. Bunların isesi tayyareler tarafından yapılmaktadır

Egedenizindeki adalar paraşütçüler ile işgal edildi

Berlin 8 (A.A.) — Ege denizindeki adaların işgali Alman paraşütçülerini vasitasile yapılmıştır. Almanlar bu adalara 7000 paraşütçü, toplar ve diğer harb malzemesi indirmişlerdir.

Wilkie İngiltereye giden gemilerin himayesini istedi

Nevyork, 8 (A.A.) — Wilkie bir nutuk irad ederek İngiltereye yapılan harb malzemesi nakliyatının emniyet altına alınmasını talep etmiştir. Wilkie demiştir ki:
 « Bu emniyeti temin etmek için her vasıtaya baş vurmalıyız. Kafile sistemini veyahud tayyare devriye sistemini, yahud herhangi bir usulü tatbik etmeliyiz.»

Romanyada ilk yapılan denizaltı gemisi

Bükreş 7 (A.A.) — Romanyada yapılan ilk denizaltı «S.1» dün Galas tersanelerinden denize indirilmiştir.

Şehir Haberleri

Tramvayda 1.600 lirayı aşırın yankesici tutuldu

Bir musevi tüccarın Suadiye tramvayında 1600 lirasını aşırın sabikalı yakanınca cürmünü inkâra kalkıştı ise de, paralar paradesüsünün ilik yerlerinden çıkarıldı

Zabta dün, bir tüccarın cebinden 1600 lirayı büyük bir meharretle aşırınca muvaffak olan yaman bir yankesiciyi yakalamıştır.

Tahtakalede, Sabunculara kâğıd ticareti yapan ve Kadıköyünde oturan Avram adında bir tüccar, evvelki gün yanında ailesi efradı olduğu halde bir tramvayla Suadiyeye giderken, cebinde bulunan 1600 lirasının meçhul bir yankesici tarafından aşırıldığını hayret ve telaşla görmüştür.

Avramın müraعاتi üzerine yankesicilik etrafında icab eden tetkiklere başlıyan zabıta, bu yaman yankesicinin maruf sabikahından Arab Abdürrahman olduğunu tesbit etmiştir.

Kısa bir takibi müteakib Arab Abdürrahman dün Galatada yakanınca, emniyet müdürlüğüne getirilmiştir.

Sabikalı yankesici Avramla müvacebe edilmesine rağmen bu suçla alakası olmadığında ısrar etmiş de, paradesüsünün ilik yerleri muayene edilince çaldığı paraları büyük bir itina ve ihtimalla buralara diktirdiği görülmüştür.

Bu vaziyet karşısında Abdürrahman cürmünü itiraf etmiş, peşine düştüğü Avramın cebinden bu parayı tramvayda ne suretle aşırıldığını tafsilatla anlatmıştır.

1600 lira şahıbine tamamen iade edilmiştir.

Yardımseverler Cemiyetinin bugün yapacağı toplantılar

Yardımseverler cemiyeti İstanbul subesi idare heyeti tarafından verilen kararların tatbik şekli etrafında görüşülmek üzere bugün Parti vilâyet merkezinde üç toplantı yapılacaktır.

Birinci toplantıda gönüllü hastabakıcı kurslarının yerleri tesbit olunacaktır. Saat 11 de yapılacak ikinci toplantıda babaları askere giden, anneleri de çalışan çocuklara kamp tesisi işi görüşülecektir.

Üçüncü toplantı da saat 13 de yapılacak, yardımseverler cemiyeti şubesine başlı olarak kurulmuş kararlar tartışılan 7 kişiden müteşekkil yardım kolun faaliyetleri hakkında kararlar verilecektir.

Almanlara satılacak maddeler

Eski anlaşmaya göre Almanya'ya satılacak 1.000.000 kilo yağ tohumunun satış fiyatları üzerindeki görüşmeler neticelenmiştir. Almanlar 500 ton keten tohumu, 500 ton susam alacaklardır.

Susamın satış fiyatı 40, keten tohumunun da 41 kuruştan tesbit edilmiştir.

Diğer taraftan Macarlarla yapılan ticari anlaşmanın imzası beklenmektedir. Piyasada Macaristana satılacak maddeler üzerinde de faaliyet göze çarpmaktadır.

Anadoluya gitmek isteyenler

Dün 3 vapur Marmara havzasına hareket etti

Haydarpaşadan nakliyata Pazar günü başlanacak ve bu nakliyat 7 Hazirana kadar devam edecek

Şehrimizden hükümet vesaitile meccanen Anadolu'ya giden vatandaşların nakli işine devam olunmaktadır. Dün Marmara havzasındaki iskelelere üç vapur hareket etmiştir.

Marakaz vapuru 4569 numaranın 4686 numaraya kadar olan bilet hâmilelerini Mudanyaya, Anafarta vapuru 5245 numaradan 5449 numaraya kadar olan bilet hâmilelerini Bandırma'ya, Bursa vapuru 4299-4307 ve 4308-4326 numaralı bilet hâmilelerini Burchaniye ve Ayvalığa götürmüştür.

Bandırma'ya gidenler, oradan trenle muhtelif istasyonlara hareket edeceklerdir.

Bugün de Mudanya, Çanakkale, Armutlu, Gemlik yolcuları

Marakaz, Mersin vapurlarile limanımızdan ayrılacaklardır.

Diğer taraftan vilâyet Haydarpaşadan trenle Anadolu'ya gideceklerin listesini de dün bir tebliğle alâkadarlara bildirmiştir. Bu suretle 15 nisan kadar beyanname vermiş olan vatandaşların hangi vasıtalarla ve ne vakit hareket edecekleri tamamen tesbit edilmiş bulunmaktadır. Nakliyat bu programlara göre yapılacaktır. Muhtelif iskelelere vapurlarla nakliyat 16 Mayıs akşamına kadar, Haydarpaşadan Anadolu merkezlerine trenle nakliyat da 7 Haziran akşamına kadar tamamlanmış olacaktır.

Haydarpaşadan ilk kafil Paazar günü hareket edecektir.

Oğlunu yaralayan baba tevkif edildi

Baba, mahkemede hâdisenin istinad etmekte olduğu sebepleri anlattı

Galatada, Arabcamisinde oturan Ahmed Tily isminde birinin, sözünü dinlemeyen ve uygunsuz hareketler yapan Sabri isimindeki oğlunu bıçakla ağır surette yaraladığını evvelce yazmıştı. Bu aile faciası etrafında zabıtaca yapılan tahkikat neticelenmiş ve hâdisenin dünü adliyyeye intikal etmiştir.

Carîh baba, Sultanahmed 1. incesulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda vak'ayı kısa bir kaç cümle ile şöyle nakletmiştir:

«Ben çocuk sözümlü dinlemiyordum, itaatsizdi, kahvelere dandanmıştı. Bir gün gene kahvede yakaşladım. Eve dönmeyi söyledim. «Sen benim babam değilsin, seninle gelemem!» demesini mi? İşte bay hâkim, sonra da bu müessif hâdisenin oldu.»

Hâkim, suçunun tevkifine karar vermiştir.

Hava Kurumunun hazırladığı filmler

Türk Hava Kurumu tarafından çektilen, Etimesud ve İnönü kâmp larındaki canlı havacılık hareketlerini gösteren sesli filmler İstanbulda mevcut bütün mektepler talebesine tamamen gösterilmiştir. Hava Kurumuna yapılan yardım ifade ettiği mânayı sarîh bir surette belirten aynı filmlerin şehirdeki muhtelif sinemalarda sayın halkımızda gösterilmesi kararlaştırılmıştır. Filmler evvelâ Beyoğlu sinemalarında gösterilecek ve müteakiben diğer sinemalara verilecektir. Vatandaşların son zamanlarda Hava Kurumuna karşı gösterdikleri yüksek alâka ile memleket müdafaa bakımından ifa eyledikleri hizmetler alâkadar makamlar tarafından takdir ve şükranla karşılanmaktadır.

Dükkanı soyduktan sonra yakmağa kalkmış

Bir müddet evvel Üsküdar'da Çarşı boyunna Hasan isimine bir genç, yanında çalıştığı bakkal Diyamondinin çekmecelerini soymuş, sonra suçun emarelerini ortadan kaldırmak gayesiyle dükkanı da yakmağa kalkmıştı. Bu hâdisenin 1. incesulh mahkemesinde yapılmakta olan mahakemesi dün neticeye varmış ve suçlu 3 ay 15 gün hapse mahkûm edilmiştir.

İhtikâr vak'aları gittikçe azalıyor

Şimdiki halde yalnız bavul ve limon fiatlarında yükseklik müşahede ediliyor

Piyasada muhtelif maddeler üzerinde yapılan sıkı kontroller neticesinde, ihtikâr vak'alarının azaldığı alâkadarlar tarafından bildirilmektedir. Şimdi piyasada yalnız mahdud bazı maddeler üzerinde fiat yükseklikleri görülmektedir. Bunlar bavul ve limon satışlarında görülen ihtikâr hareketleridir. Bavul fiatları üzerinde şimdiki kadar yapılan tetkikler neticesinde ihtikâr tesbit edilmiştir. Mürakabe bürosu ticaret odasından bavul satışlarının kaç elden geçtiğini ve bu muameleler esnasında fiat farklarının neden ibaret olduğunu sormuştur. Gelecek evvelâ göre fiat mürakabe komisyonu bavullara azami satış fiyatı tesbit edecektir.

Son günler zarfında limon fiatları üzerinde de ihtikâr yapıldığı görüldüğü tahkikata başlanmıştır.

Limon fiatlarının yükselmesine az miktarda mahsul geldiği sebebiyle gösterilmektedir. Perakende olarak limonun tanesi 10-15 kuruş arasındadır. Maamafih mintakalarında limon mahsulünün bol olduğu ve yakında piyasaya kâfi miktarda geleceği bildirilmektedir. Mürakabe bürosu limon satışlarını kontrol etmektedir.

Bandajlar kullanılmaya başlandı

Evvelce gümrüklere gelmiş olan 50 bandaj Elektrik, Tramvay ve Tünel idaresi tarafından çıkarılmış ve tramvay arabalarına konulmuştur. Bu suretle 20 tramvay arabasının uzun müddet seferlere devami imkânı temin olunmuştur.

Hava Kurumuna teberrütlür

Hava Kurumuna teberrütlür devam etmektedir. Dün de İzak Köhen ve ortakları 3500, Horasan ve mahdumu 1900, Mordo ve Jozef Mizrahi 1500, İlya Karako halefi 1000, Nuri Ali Hamami 1000; Zeki Keribar 600, Ferhadzade Asım bey 500, Moreno Algrandi 500, Meiz Viktor Kohen 500, Sezai Ömer 400, Kerop Galalyan 400, Abdülvahid 300, Basmaçılar 300, Süryano Hananel 300, Ali Tansever 300, Yakub Yusuf Yaraş 300, Liçor Trelidis 250; İsak Saban 250; Münir Safra ve ortakları 200; Mustafa Aykaç 75 lira teberrüde bulunmuşlardır.

Şehirde yeni sığınaklar yapılması kararlaştırıldı

15-60 yaş arasındaki erkekler için yeni kurslar açılacak, evlerde alınacak tedbirler için bir broşür neşredildi

Vilâyet seferberlik müdürlüğü şehirde muhtelif yeni sığınaklar vücuda getirilmesini kararlaştırmıştır. Evlerdeki pasif korunma tedbirlerine aid noksanlar da ikmal edilmektedir.

Şehirde 15-60 yaş arasındaki erkekler 30 saat ders almağa mecbur oldukları halde yapılan tetkiklerde bunlardan bir kısmının kurslara istihak etmediği anlaşılmıştır. Bunlar için yeniden kurslar açılacaktır. Evlerde bir hava taarruzlarına karşı korunma amiri seçilecek ve evin pasif korunması aid noksanlarının bu korunma amiri me'sul tutulacaktır.

Ev ve apartmanlarda sakinlere irtibat ve gözetleme eri, yangın ekibi, hastabakıcı vazifeleri verilecek, lüzumlu tedavi vasıtaları bulundurulacaktır.

Seferberlik müdürlüğü pasif korunma esasları hakkında yeni broşürler hazırlanarak halka dağıtılmaya başlanmıştır. Her aile bu broşürde yazılı esaslar dairesinde alınacak tedbirleri kısa bir zamanda ikmal edilecek ve bu tedbirleri mahallin polis amirine kaydedilecektir.

42 ilkokul öğretmeni birer derece terfi ettiler

Şehrimiz ilk okullarından 42 öğretmenin maasına baram terfi kanununa tevfiğin birer derece zam yapıldığı Maarif Vekillîği tarafından dün alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Hazırandan itibaren yeni terfi derecelerine göre maaş alacak öğretmenlerin listesi şudur:

15 liradan 20 liraya terfi edenler: Silivri Gümüşpınar yar öğretmeni Hüseyin Onur.

20 liradan 25 liraya terfi edenler: Fatma 55 inci okul öğretmeni Hüseyin Tamer, Büyükağa okulundan Sitare Akçıl, Çatalca Kum bungal köyü öğretmeni Selami Sungur, Eyyüb 46 nci okul öğretmeni Melâhat Tütener, Beşiktaş 39 uncu okul öğretmeni Şükrü Bayrac, Beşiktaş 50 nci okul öğretmeni Nesime Aktel, Neriman Ziyadoğlu, Sarıyer 14 üncü okul öğretmeni Kadriye Yetkin, Üsküdar 19 uncu okuldan Cevriye Eksioğlu, Beykoz 36 nci okuldan Kemal Akçın, Beykoz 40 inci okuldan Mihriye Özalp, Anadoluferi öğretmeni Mustafa Ersoy, Ömerliköy öğretmeni Leman Derin, Büyükekmece okulundan Nuriye Sayın, Şile merkez okulu öğretmeni Merzuka Onğan, İmrendere okulu öğretmeni Kâmile Yetiş, Zeke yatı okulu öğretmeni Fetâhat Cataloğlu, Yalova Güney okulu öğretmeni Şerife Aksarıyılı, Yu karı Kocadere öğretmeni Lütfi Dalgay.

25 liradan 30 liraya terfi edenler: Beyoğlu 35 inci okuldan Neza-hat Özbek, Terkos köyü okulu öğretmeni Şafet Aytekin, Fatih 50 inci okul öğretmeni Şevkiye Yazıoğlu, Beyoğlu 44 üncü okuldan Hatice Mecik, Beşiktaş 26 nci okuldan Perihan Arıç, Üsküdar Dudullu köy okulundan Faik Üstün, Resadiye köyü öğretmeni Hasan Başaran, Bozhaneyatı okulu öğretmeni Habib Başkurt, Bakırköy 1 inci okul öğretmeni Makbule Kıpman, Bakırköy üçüncü okul öğretmeni Afife İlgaz, Silivri Fener köyü öğretmeni Asım Coşkun, Çatalca İhsaniye köyü öğretmeni Hamidettin Volga, Çatalca Terkos gölü okulu öğretmeni Yusuf Gilgic.

30 liradan 35 liraya terfi edenler: Fatih 24 üncü okul başöğretmeni Nuri Tosun, Beyoğlu 11 inci okul öğretmeni Arif Vardarlı, Beşiktaş 34 üncü okul öğretmeni Nihad Erginbaş, Beykoz 34 üncü okul öğretmeni İzzet Atalay, Yalova Güney okulu başöğretmeni Hulûsi Koç.

35 liradan 40 liraya terfi edenler: Beşiktaş 1 inci yatı başöğretmeni Salâhatin Altuğ.

Beykoz 39 uncu okulu başöğretmeni İsmail Hakki da 60 liraya terfi etmiştir.

Millî piyango dün Ankarada çekildi

20 bin lira 37.723 numaralı tam biletle İstanbula isabet etti

Kazanan diğer numaraların listesini neşrediyoruz

Millî Piyango idaresinin tertib ettiği 6 ncı tertib plânına ilk çekilişi dün Ankarada Sergievi binasında yapılmıştır.

Kalabalık bir halk kütesinin takib ettiği kesideye saat 16 ya 30 gece İstiklâl marsile başlanmıştır. İkramiye kazanan numaraları sırasile aşağıda bulacaksınız:

20 bin lira kazanan

37.723

10 bin lira kazananlar

281543 125508

5 bin lira kazananlar

176449 219229 219433 271873

Son dört rakamı (4845) ile nihayet bulan otuz bilet hâmilî (2) ser bin lira ikramiye kazanmışlardır. Gene son dört rakamı (7122) ile nihayetlenen otuz bilet (1000) lira alacaktır. Son dört rakamları (922), (7246) ile nihayet bulan altmış bi-

let hâmilî de beşer yüz lira kazanmışlardır.

Gene son dört rakamı (8314), (5085), (0799) ve (2827) ile nihayetlenen yüz yirmi bilet de (25) ser lira kazanmıştır.

Son üç rakamı (309) la nihayet bulan üç yüz bilet hâmilî «100» liralık ikramiye alacaktır.

Bundan başka gene son üç rakamları (828) ve (785) ile nihayet bulan altı yüz bilet de (50) ser lira kazanmışlardır.

Son iki rakamı (76) ile nihayetlenen üç bin bilet hâmilî 10 lira ikramiye alacaktır.

Biletlerin son tek rakamı (7) ile nihayetlenen otuz bin bilet 2 ser lira amorti kazanmıştır.

20 bin liralık büyük ikramiye kazanan bilt tam olarak İstanbulda, birinci on bin liralık ikramiye kazanan bilet de gene tam olarak şehrimizde satılmışlardır.

Diğer muhtelif ikramiyeler de İstanbul, Çerkeş, Isparta, Malatya, Bursa ve Bafra'ya isabet etmiştir.

Üniversitede eleme imtihanlarının neticeleri

Hukuk ve İktisad Fakültelerinde yapılan eleme imtihanlarının neticeleri belli olmuştur.

Bu neticelere nazaran, Hukuk Fakültesi ikinci sınıfından 196, üçüncü sınıfından 197, dördüncü sınıftan 129, İktisad Fakültesi ikinci sınıfından 99, üçüncü sınıfından 63, dördüncü sınıfından ise 14 talebe muvaffak olmuştur.

Elemelerde muvaffak olanların sözlü imtihanlarına dünden itibaren başlanmış bulunmaktadır. Her iki fakültenin de birinci sınıf eleme imtihanları neticeleri bugün talebeyle ilân edilecektir. İmtihanların 16 sında bitecektir.

Küçük haberler

● Önemli Pazar günü, saat 10 da Kadıköyde hava taarruzlarına karşı pasif korunma tecrübesi ve parayütçülerle mücadele tabikatı yapılacaktır.

● Fiat Mürakabe Bürosu, piyasada yapılmış teftişler neticesinde, Asmaaltında, Cemalî handa, 76 numarada kâğıdıcı Nesim Baharî, afiş kâğıdını fabrisi fiatla sattığından dolayı adliyyeye verilmiştir.

● Belediye buz satışının bir tek müteahhid tarafından idare edilmesini kararlaştırmıştır. Müteahhid kendî kontrolü altında her kazada bir bayi teşkilâtı vücuda getirecek, bir kilo buz 100 paraya satılacaktır.

● Emniyet 6 ncı şube memurları dün de şehrin muhtelif semtlerindeki kontrollerine devam etmişlerdir.

● Eminönünde bozuk gıda maddesi sattıkları tesbit olunan üç dükkan sahibi hakkında ceza zaptı tanzim edilmiştir.

● Muhtelif seyrüsefer nizamlarına muhalefetlerinden dolayı 12 şoför de para cezasına çarptırılmışlardır.

● Galatada, Berberler caddesinde 112 numaralı dükkânda kahvecilik yapan Hasan, dün civar dükkanlardan birine çay götürürken ayağı bir taşla takılarak yere düşmüş, elindeki bardaklar kırılmıştır. Bu suretle cam parçalarının üzerine düşen Hasan yüzünden yaralandığından tedavi altına alınmıştır.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammed bedeli (1324) lira (88) kuruş olan muhtelif eb'atta 1465 aded kaynak işlerinde kullanılan Forma kömürü (16/5/941) Cuma günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksilme usulü ile satın alınacaktır.

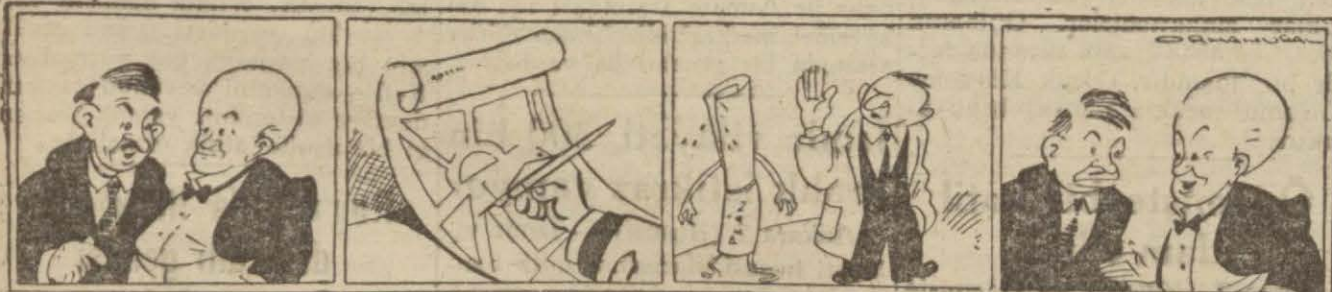
Bu işe girmek isteyenlerin (99) lira (37) kuruşluk mükatta' teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksilme günü saatine kadar komisyon müraعاتı lüzumdur.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (3360)

Kayseri Belediye Riyasetinden:

Mezbahanın 10546 lira 90 kuruş keşif bedelli şişirme ve elektrik tesisatı ile 19201 lira keşif bedelli tulumba ve depo tesisatı, boru tevziyatı ve teferrüatı, pis su tesisatı ve cihazları 28.4.941 Pazartesi saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile eksiltilmeye vaziedilmiş de tayin edilen saate kadar bir teklif vaki olmadıydan 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesi mucibince 23.4.941 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulduğu ebbete taliblerin Ankarada Nafia Vekâleti yapı ve imar işleri reisliği ile İstanbulda Belediye Fen Müdürlüğünde bulunan proje ve keşifleri tetkik ederek 28.5.941 Çarşamba günü saat 16 ya kadar Kayseri Belediye Encümeni riyasetine müraعاتı ilân olunur. (3511)

Pazar Ola Hasan Bév Diyor ki:



— Hasan bey geçenlerde gazeteler yazıyor du..

... Prost İstanbul meşhur bir semtinin plânını yapmış..

... Fakat imar müdürlüğü bunu reddetmiş..

Hasan bey — Demek bu semtin yıkılmasına razı olmadılar.

Resmî Tebliğler

İngiltereye hava akını

Londra 7 (A.A.) — Hava nezaretinin bu sabah neşredilen tebliği:

Dün gece Alman tayyareleri İngiltere üzerinde büyük bir faaliyet göstermişlerdir. Tayyareler İngilterenin birbirinden uzak mün takaları üzerinden uçuşlardı. Clyde muntakası oldukça mühim bir taarruza uğramıştır. Hasarat büyüktür. Bir miktar ölü ve yaralı vardır.

Mersey muntakası da taarruza ve hasara uğramış ise de burada ölü ve yaralı miktarının yüksek olmadığı zannedilmektedir.

İngilterenin cenubu sarkı, Cast-Anglia, ve cenubu garbi muntakalarını muhtelif noktalarına da bombalar atılmış ise de bu muntakalarda ölü ve yaralı miktarı büyük ve hasarat mühim değildir.

Gece İngiliz av tayyareleri 9 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

İtalyan tebliği

Roma 7 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 336 numaralı tebliği:

Sımalı Afrika'da harekâtımız Tobrukun etrafında devam etmekte. Düşmanın mukabil taarruzları püskürtülmüştür. Sollum cephesinde keşif kollarının faaliyeti görülmüştür.

Öğrenildiğine göre son günlerde Tobruk üssüne karşı yapılmış olan hareketler esasında düşmanın orta tonajda bir gemisi daha batırılmıştır. Avcı tayyarelerimiz, Tobruk müstahkem mevkiî üzerinde Blenheim tipinde bir tayyare düşürmüştür.

İngiliz tayyareleri, Sirenaikin bazı noktalarına karşı akınlar yapmışlardır. Bir iki kişi telef olmuş, cüz'î hasar kuvvetlidir.

Sarkî Afrika'da Aldağı muntakasında düşmanın yapmış olduğu yeni bir hücum püskürtülmüş ve düşmana ağır zayılat verdirilmiştir.

Parti kongresinde tesbit edilen dilekler

Birkaç ay evvel toplanan vilâyet Parti kongresinde birçok halk dilekleri tesbit edilmiş ve bunlardan bir kısmı derhal yerine getirilmek üzere ön plâna alınmıştır. Bu dileklerde ileri sürülen kaza ve nahiyelerdeki ihtiyaçlardan bir kısmının giderilmesi için belediye yeni sene bütçesinde tahsisat ayrılmıştır. Halizandan itibaren bunlara yapılmasına başlanacaktır. Belediyede bu işler için alâkadar daire müdürlerinden müteşekkil bir komisyon teşkil edilecektir.

Mısırçarınsı projesi

İstiklâl işi yakında ikmal edilecek olan Mısırçarınsın istikbalde alacağı vaziyeti gösterir bir proje hazırlanmıştır. Bu projenin tatbiki çalışmaları tahîl stünyün bozulacağı görülmüş, bu vaziyet üzerine yeni bir proje hazırlanması kararlaştırılmıştır. Dün, alâkadarlardan müteşekkil bir heyet Mısırçarınsına gidecek yeni proje etrafında tezkirelerde bulunmuştur.

Kavgada parmakları koptu

Şişide; Mesrutiyet mahallesinde oturan Cemal adında bir şahıs; dün Valikonağı caddesindeki Yayla apartmanından eşya naklederken; kapici İbrahimle kavgaya tutuşmuştur.

Bir müddet devam eden bu kavgaya esasında İbrahimin parmakları apartman kapısına sıkışarak kopmuştur.

İbrahim, tedavi altına alınmış. Cemal yakalanarak hakkında takibat başlanmıştır.

«Son Posta» nun tebliği: 41



YAZAN : EKREM REŞİD

Bu ne lâflardır?... Hiçbir şey anlaşılmıyor...

Derdî. Bu sırada Apustol sesini yükseltti:

— Haydi!... Herleyin bakahım! Trampete çaldı... Sımdı trampete yok amma zamanı geldiğinde bulunacaktır... Ortadan çıktınız, ilerlediniz, sahnenin önüne geldiniz... Haydi gelin!...

Koskoca Oflu Temel reis bir Apustolun sözünü dinler mi hiç?... — Gelmiyeceğim!...

Gene Setvan arkadaşını, kardeşini yola getirmeğe çalıştı:

— Canım olur mu?... Ayol yapma, etme... Başa gelen çekilir, ne çare!...

Fakat Temel ne biliyorsa onu okumağa devam ediyordu:

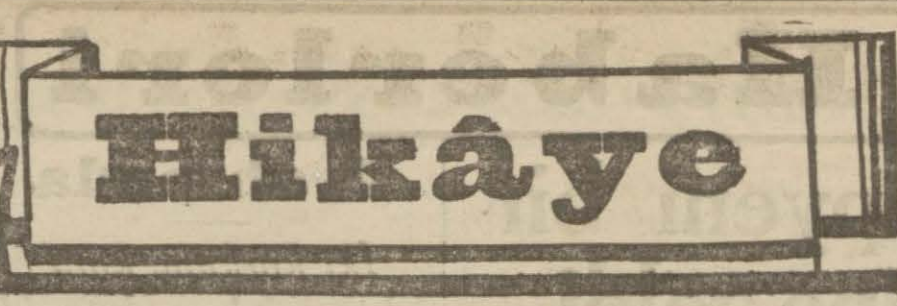
— Keyfim ne isterse onu yaparım...

Bu sefer Setvan daha ileri gidecek kulağına fısıldadı:

— Ayol birader, halimizi unuttun mu?... Bir şey değil Apustol kızacak, ikimiz birden kapı dışarı edecek. Düşün bir kere ne oluruz, ne ederiz?... Haydi Allah rızası için yürü...

Temel nihayet Setvanın kuvvetli mantıkla maflı olarak yürürdü, fakat murıdanarak:

— Tövbe, tövbe, tövbe... Nereden düştük buraya?... Setvan da içini çekerek:



Hikâye

Annem ve ben

Yazan: Muazzez Tahsin Berkan



Herkes annesini sever, ben ise ondan nefret ederim. Beni dünyaya getiren, koyunda büyüten, gü-tile, kanile besleyen anamdan nefret ederim. Onu akıma getirokçe damarlarımdan soğuk bir şeyin aktığını, kalbimin kinle dolduğunu hissedirim.

Bana diyorlar ki: — Yazık... Bak bugün annen ihtiyar, sakat denilecek kadar hasta bir kadındır. Ona acımayor musun?

Gülüyorum.. kakkaha ile güliyorum. Ona acımak ha! Bana çektiği bütün ızdırlardan sonra ona acımak.

Hayır, annemden bana bahsetmesinler. Ben onu bir ana olarak kabul edemediğim için onu sevmiyorum, istemiyorum. O bir canavardan başka bir şey değildir.

Annem bana ne yaptı? Bugün otuz beş yaşındayım. Hâlâ eski aca-caların sızısı yüreğimde, kanımda, canımda...

Bunları birer birer sayabilir miyim diye merak ettiğinden kendimi şimdi eski hatıralarıma bırakıyorum. Kendimi ilk anladığım gün, onun çıkarttığı ve hırçın sesinin zavallı babacığuma söylediği sözleri isittim:

— Çekil git herif, seni daha fazla besliyemem. Hasta isen, ihtiyarın bana ne? Ben senin kabır-nı daha fazla çekemem. Evet başka erkeği, birçok erkekleri seviyorum, onlarla yaşıyorum, kendimi ve kızımı geçindirecek para kazanıyorum. Baska diyeceğin var mı?

Bu sözlerle babama ne cevap verirdi? Bilmiyorum, hatırlamıyorum. Yalnız ilk hatıralarım arasında onun itrek omuzları, hüçür-kiliklerle karışık gözyaşları ve inliyen sadası var. Babam neyin yaktaki yatıyordu? Nesi vardı? Bunu hiçbir zaman öğrenemedim.

Annem onun hastalığının mahiyetini benden her zaman gizledi.

Babamın öldüğü günün gecesini düşünüyorum: Ben yatağında yorganlarına sarılmış ağlarken evin yukarı katında bir düşün-âlemiyi vardı: Çalgılar, şarkılar, yemekler, içkiler...

Bir ara çırplak aysıklanmış merdivenleri çıkmış, anneme yaklaşmam istemistim. Korkuyordum. O zaman annem yerinden fırlamış, bana yaklaşmıştı.

— Senin burada işin ne? Haydi yatağına yat!

— Korkuyorum anne, ya ben de babam gibi ölüsem!

İnceli, kahkaha sesleri ve annemin beni kolundan tutup merdivenlerden aşağı atarcasına indirmesi.

— Babacığım, babacığım.

— Sus, geberirim seni... O ölen herif senin baban değildi. Asıl baban yukarıda rakı içiyor.

Ne müthiş geceydi yarabbi! Küçük kafamın içinde nasıl bir facia patlamıştı.

— Babam kim? Babam kim? Sabaha kadar bunu sayıkladığımı biliyorum. On yaşında idim o zaman...

Büyüdüm, serpildim, güzelleştim. Sokaktan geçenler bana bakıyorlardı. Ben korku ile gözlerimi yere indiriyordum. Erkeklerden korkuyordum, onların fena bakışları beni titretiyordu. O na-

zarları ben her gece annemin yanındaki adamın gözlerinde görüyordum.

Bir gün odamda idim. Annem yanıma geldi. İlk defa olarak yüzünün bana bakarken gülümsediğini farkettim ve içim garib bir hisle yandı.

— Cicim sen artık büyüdün, bu basma entarilerle sokağa çıkamazsın. Gel seninle karşıya gidelim, sana ipeklî elbiseler, ayakkabılar, ipek çoraplar alalım.

Birdenbire nefesim tutulacak kadar sevindim amma bu sevinçim pek kısa sürdü, onun yerine kalbimi dehşet bürüdü:

— İstemem anne, ben basma entarilerimi seviyorum.

— Sus budala, bu kıyafetle kismetin çıkmaz. Halbuki ben seni zengin bir adamla evlendireceğim.

— İstemem anne, ben evlenmek istemiyorum.

— Niçin?

— Babamı hatırlıyorum.

— Hangi babamı?...

— Sey... Ölen babamı... Sen ona çok eziyet çektiğimi. Ya ben de kocama senin gibi zahmet çektiğimi!

— Ne olur? O da geberir gider, genç yaşta güzel bir dul kalırsın. Haydi şimdi uzun lâl atme de karşıya gidelim.

Tekrar reddedecek oldum amma annemin kaşları çetildi, yumruğu basıma doğru indi.

— Pekî anne, dur mantomu giyeyim.

Yeni elbisemle sokağa ilk çıktığım gün Mitata rasladım. Çocukluğumdan beri onunla pek dosttük. Beni görünce yaklaştı. Yüzü kıpkırmızı idi.

— Bu ne kıyafet Sacide?

— Yeni esvabımı beğenmedin mi?

— Çok beğendim, sana da yakışmış amma ben senin her zaman basma entarı ile gezmeni daha çok istiyorum.

— Niçin Mitat?

— Evlendirmiş zaman sana ipeklî giydiremeyeceğim de ondan.

— Evlendirmiş zaman mı?

— Evet, beni istemiyor musun? İri siyah gözlerle yüzüme bakıyordu. İçim ferahladı.

— İstiyorum Mitat... dedim.

Fakat benim seçtiğim kocayı annem kabul etmedi. O akşam evde kızıl kıyamet koptu.

— Ben senin gibi güzel bir kız o kokmuş, o miskin Mitata mı veririm? Ben seni saravlarda, otomo-

billerde yaşatacağım, senin sayende benim de yüzüm gülecek...

Ağladım, yalvardım, kâr etmedim.

— Sus kız! Bu gece misafirlerin içine kıpkırmızı gözleriyle nasıl çıkarısın?

Kızdım, bağırdım:

— Ben misafire çıkmıyacağım, ben Mitatı istiyorum.

Terliğinin öksesile ağzıma vurdu. Dudaklarını patladı, kanlar içinde kendimi yerlere attım.

— Hulûsi bey avuç dolusu parayı niçin verdi? Onun sayesinde giyindin, süslendin, şimdi onun yanına çıkmaya nazlanıyorsun öyle mi? Ben adama gösteririm.

Annem dediğini yaptı, beni Hulûsi beyin yanına götürdü... O gece, içimin derdini unutmak için ben de rakı içtim, çok içtim, sarhoş oldum ve salondaki divanın üzerine düştüm.

Ertesi sabah gözümü açtığım zaman ben artık bir gün evvelki Sacide değilim. Bur paçavraya dönmüştüm. Annem beni Hulûsi beyden sonra Mehmed beyle, sonra Hamid beyle, Ekrem beyle, ilh.. tanıttı. Zengin olduk, apartı-manda yaşadık. Yedik, içtik, giyindik, zevk ettik. Fakat bütün onlar bir geçitmiş... Bizi sefalete yürüten bir geçit...

Bugün annem, eski aşab evimizde, ince bir şilte üzerinde inleyp duruyor, bense...

Hayır, kendi paçavralığımlı anlatmıyacağım. Ne bunu, ne de çocukluğumun hülya dolu saatlerinin kahramanı olan Mitatın zavallı ömrünü... Ona ve kendime acıyorum.

Fakat anneme, bütün bunların müsebbibi olan o kadına acımak mı? Asla!

Türk - İsveç ticaret görüşmeleri

İsveçle ticarî bir anlaşma yapılması için Ankarada görüşmeler başlanmıştır. Evvelce Stok-holmde yapılan görüşmelerde bazı teknik sebebler dolayısıyla bir anlaşma akdi mümkün olamamıştı.

Birçok İsveç firmaları kâğıd ve demir eşya göndermek için memleketimizdeki alâkadar firmalara müracaatlarda bulunmuşlardır.

Ankarada yapılan görüşmeler bu noktadan ehemmiyeti haiz bulun-maktadır. Anlaşmanın bir haftaya kadar imza edilmesi beklenmektedir.

ma... Ne edelim... Elden ne gelir cepeler boşalınca...

— Yahu beni herkes Temel reis bilir... Ya ben bu halde gören, tanıyan olursa ben ne derim?...

— Ya ben... Ya ben?... Otuz beş senelik...

Setvanın bu sözleri mutlak surette Temel tarafından kesildi.

— Anladık, anladık... Yüz kere söyledin!...

Münakaşanın uzayacağını bilen Apustol tekrar vazifeye davet ederdî:

— Haydi çocuklar... Vakit geçiyor... Gayri beklemiyeceğim...

Setvan da son kozunu şu anda ederek oynardı:

— Kuzum, canım, sevdiğimizin başı için şu selâmı ver!...

Temel, valan yanlış bir selâm verirdi. Ancak Apustolu memnun edemezdi. Apustolu de:

— Olmadı, olmadı... Demesi üzerine kızar, bağırdı: — Hey göbekli, oradan kumanda edeceğine gel de ne edeceğimizi bize göster!...



Havagazi nasıl bulundu?

Havagazinin icadı dünyada tıpkı radyo, yahud tayyarenin ortaya konulduğu günlerdeki hayreti, heyecanı yaratmıştı

Bundan yüz yıl önce, içyağından yapılmış mumların veyahud yağ kanlılarının donuk ve bulanık ışığı altında bir gece geçirmek kim bilir ne kadar sıkıcı idil. Okumak, bil hasasa küçük puntolu yazıları okumak, her halde çok güçtü.

Yağ lâmbası ilk yakıldığı zaman, bir saat kadar iyi yandıktan sonra tedricen kısalıya ve sönmeğe başlardı.

Ağır yağlar fitil tarafından çok güçlülkle emilir, bu yüzden de fitilin kendisi yanmaya başlardı. Bir iki saat sonra lâmbayı yeniden yakmak icab ediyordu.

Ağır yağların bu güçlükleri karşısında, bunların yerine konabilecek başka şeyler düşünmeye başlandılar.

İşte bu düşüncelerin neticesinde, yeni bir yanıcı madde ortaya çıktı.

Bundan bir hayli yıl önce çirana yerine nebati yağlar kaim olmuştu. Bu defa, nebati yağların yerine yanıcı bir gaz kaim olmağa idi.

Bu gaz de ne oluyor?. Bu gaz nereden ve nasıl hasil oluyor?. Şimdi bunu tetkik edelim.

Mumu söndürdüğümüz zaman dik kat edecek olursanız, fitilden beyaz bir duman intişar etmekte olduğunu farkedeceksiniz.

Bu beyaz dumanı pekâlâ kibritle tutuşturmak kabildir. Kibritin alevli dumanı, ve yanan duman da tekrar fitili tutuşturabilir, ve mum da yeniden yanmaya başlar.

Mum — Küçük bir havagazi fabrikasından başka bir şey değildir. Mumun terkibindeki istearin veya -hud içyağı hararetin tesiriyle ilk önce erir, daha sonra gaz ve buhar haline inkilâb eder. İşte biz mumu söndürdüğümüz zaman çıkan beyaz duman, gaz ve buhardan başka bir şey değildir.

Alev — Gazla buhardan başka bir şey değildir. Aynı şeyi lâmbada da görmeğe yizil. Yağ veyahud petrol, hararetin tesiriyle gaz ve buhar haline gelerek alev halinde yanar.

İlk havagazi fabrikası

Her yeni keşif, kısa bir zaman sonra yeni bir takım keşifler doğurur. Barut icad edilmeseydi top tüfek de icad edilemezdi. Elektrik keşfedilmeseydi elektrikli tramvayın lafı bile olmazdı.

İşte, yukarıda anlattığımız küçük bir hâdisse, koskoca havagazi fabrikasının icadına, yapılmasına sebebiyet verdi.

Bir mum söndüğü zaman, mumun ucundan hafif ve beyaz bir duman yükseldiğini söylemişiz. Bu beyaz dumanın gaz ve buhardan ibaret olduğunu da anlatmıştık. Zaten mumda yanan şey de bu gaz ve buhardan başka bir şey değildir.

İşte, mumdan intişar eden ve yanmaya başlayan bu, gaz insanlarda yeni bir takım fikirler meydana getirdi.

Küçük mikyasta mumdan istih-sal edilen bu gaz, acaba daha büyük mikyasta elde edilemez mi idi? Sonra, çok mikyasta elde edilecek olan bu gazı muayyen yerlerde saklayarak arzu ettiğimiz zaman ve arzu ettiğimiz yerde kullanamaz mıydık?

Bu fikirler insanın kafasına geldikten sonra onları tatbik etmek işinden bile değerli. Çünkü bir fikrin

insanın kafasına gelebilmesi için, o fikri doğuran maddî şartların da hazır olmuş olması lâzımdır. Yani bir fikir ortaya atılmış ise, o fikrin tatbiki için icab eden şerait de mevcud olmak lâzımdır. Aksi takdirde bu fikir meydana çıkmazdı.

Bunu bir misal ile izah edelim: Meselâ Amerikadan Avrupaya tayyare ile gitmek fikrini ortaya atabilmesi şattır.

İşte insanlar, mumu misal olarak gaz istihsal fikrini ortaya atınca derhal bunun tatbikine de giriştiler. Bu defa da, gaz istihsal için kullanılan madde, içyağı veyahud istearin olmayıp, maden köürüdür. Çünkü kömür, gerek içyağından, gerekse istearinden daha ucuzdur.

Kömürden havagazi istihsal etmek fikrini ortaya atan zat Vilyam Merdok isminde biridir.

Vilyam Merdok, İngilterede ilk defa lokomotif yapan zattır. Vilyam Merdok önceleri Bilton ve Vott fabrikalarında işçi idi. Sonra bu fabrikaların mühendisi oldu.

Bilton ve Vott fabrikaları, İngilterede buharla işleyen ilk fabrikalardır.

İşte Vilyam Merdok, buharla işleyen bu meşhur fabrikaların içinde, kendi havagazi fabrikasını kurdu.

Yapılacak iş hiç de kolay bir şey değildi.

Merdok, kömürden havagazi elde etmek için, kömürü «Nari beyaz» dedikleri hale getirmek, yani fevkalâde kızdırmak, kıpkızıl bir hale getirmek icab edeceğini biliyordu. Fakat bu hale gelen bir kömürün yanıp kül olacağını, ve hiçbir gazın hasil olmayacağını da herkes bilir.

Şu halde ne yapmalı idi? Bu fasid dâirenin içinden nasıl çıkmalı idi?

Öyle ya! Hem kömürün iyice yanmasını tahmin etmek, hem de gaz elde etmek bahis mevzuu idi.

Merdok işi gayet basit bir şekilde halletti.

O, kömürü, açık bir yerde değil de, kapalı bir kazanda, kapalı bir «karni» içinde yaktı. Bu şerait altında, bu kapalı kabın içine hava girmesine, tabii imkân olamazdı. Halbuki hava olmadıkça, kömürden intişar eden yanıcı gazın yanmasına imkân yoktur. Bu gazı, borularla istediğimiz yere götürebiliriz.

Fakat ortaya bir güçlük daha çıkmakta idi: Kömürden istih-sal edilen bir gaz, tek başına çıkı-mıyordu; beraberinde bir de su buharı bulunuyordu. Hattâ yalnız su buharı da değil; şu bildiğimiz alefâ-de su, katran ve daha buna benzer diğer maddeler de, gazla beraber dışarı çıkıyordu. Kapalı kaptan çıkan gaz, soğuk, ve işte o zaman buhar, mayı haline gelir.

Şayed kömürden istihsal edilmiş olan bu yanıcı gazı bu vaziyetinde borularla vastasile sevkedecek olursak, borular kısa bir zamanda berbad olur. Fabrikalarda buna meydan vermemeğe için, gazı, diğer ec-nebi maddelerden, kabil olduğu kadar iyi temizlemeye çalışırlar. Bunun için de gaz, hasıl olur olmaz, bunları birçok borulardan geçirecek soğuturlar. Bu borular, dışarıdan, ya soğuk su, veyahud soğuk hava (Devamı 7 nci sayfa)

Fakat Temel ne biliyorsa onu okumağa devam ediyordu:

— Keyfim ne isterse onu yaparım...

Bu sefer Setvan daha ileri gidecek kulağına fısıldadı:

— Ayol birader, halimizi unuttun mu?... Bir şey değil Apustol kızacak, ikimiz birden kapı dışarı edecek. Düşün bir kere ne oluruz, ne ederiz?... Haydi Allah rızası için yürü...

Temel nihayet Setvanın kuvvetli mantıkla maflı olarak yürürdü, fakat murıdanarak:

— Tövbe, tövbe, tövbe... Nereden düştük buraya?... Setvan da içini çekerek:

— Ovasım hiç sorma... Diyordu. O sırada Apustol yeni bir emir verirdi:

— Haydi!... Selâm!...

Bu selâm kat'iyen lâvıkile ifa edilmezdi. Buna da sebep gene Temeldi. Apustol, her türlü sitayişin fevkinde bir sabırla:

— Haydi... Selâmı tekrarı... Derdi. Fakat Temel bu sefer şahlardı:

— Etmeyeceğim... Etmeyeceğim... Sen ne biçim herifisin be?... Karşına bizi aldın da maymun gibi mi oynatacaksın!... Herkesin izzetinefi var...

Tekrar Setvan söze karıştı:

— Malûm, malûm mirim am-

ma... Ne edelim... Elden ne gelir cepeler boşalınca...

— Yahu beni herkes Temel reis bilir... Ya ben bu halde gören, tanıyan olursa ben ne derim?...

— Ya ben... Ya ben?... Otuz beş senelik...

Setvanın bu sözleri mutlak surette Temel tarafından kesildi.

— Anladık, anladık... Yüz kere söyledin!...

Münakaşanın uzayacağını bilen Apustol tekrar vazifeye davet ederdî:

— Haydi çocuklar... Vakit geçiyor... Gayri beklemiyeceğim...

Setvan da son kozunu şu anda ederek oynaydı:

— Kuzum, canım, sevdiğimizin başı için şu selâmı ver!...

Temel, valan yanlış bir selâm verirdi. Ancak Apustolu memnun edemezdi. Apustolu de:

— Olmadı, olmadı... Demesi üzerine kızar, bağırdı: — Hey göbekli, oradan kumanda edeceğine gel de ne edeceğimizi bize göster!...

Apustolun bu sözleri anı bir te-sir yapmaktan hâlî kalmazdı. Temel derhal yumuşar ve saf tavrını takınarak:

— Ne dedin?... Ne dedin?...

Diye sorardı. Apustolun cevabı hazırdı:

— Ne diyeceğimi!... Sana şimdiye kadar sarfettiğim paraları ver!...

— Ne parası?... — Ne parası olacak... Bardaki yüz yetmiş beş liralık hesabın... Sonra üst, baş, berber parası, yi-yecek, içecek, oda kirası, ceb harç-luğın... Daha ne bileyim!...

Temel, söylediklerinin ifası kabil olmadığını pekâlâ bildiği halde, yüksekten atarak:

— Memlekete gideyim, paramı gönderirim!...

Memleket Haberleri

EDEBİYAT

Kâhtada

Bir köylü 8 yaşında bir kızını dağa kaçırdı

Kâhta (Hususi) — Kazantza bağlı Hamşik köyünde bir kız kaçırma vak'ası olmuş, henüz çocuk denemek yaşta bir kızcağız kaçırılarak rak namusu kirletilmiştir. Hâdis e evvelki gün vukua gelmiştir. Köyde Osman isminde birinin 8 yaşındaki kızı Fatma sokakta oynarken, aynı köyden 25 yaşlarında Hasan oğlu Mehmed yanına yaklaşmış, öteden beri kıza göz koyduğu için bir bahane ile kızını yanına almış, köy dışına çıkararak, oradan da zorla yanına alıp dağa götürmüştür. Müttecaviz küçük yavruyu kirlettikten sonra bırakmış, kızcağızı köylüler baygın bir halde bularak köye getirmişlerdir. Hâdiseden haberdar olan jandarma, Mehmed'i kısa bir zamanda yakalamış, sorgusunu müteakib adliyeye vermiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Sivas öğretmenleri toplantıları

Sivas (Hususi) — Cumartesi gecesi Halkevi salonunda şehri- miz öğretmenlerinin tertib ettikleri toplantı yapılmıştır. Toplantı sâhhi ve eğlenceli bir hava içerisinde neş'e ile geç vakte kadar devam etmiştir.

Manisa maliyesinde nakil ve tayinler

Manisa (Hususi) — Vilâyetimizde defterdarlık tahsilât kontrol memuru Sabri Şahintaya Trabzon vilâyeti tahsilât şefliğine tayin olunmuştur.



Vilâyetimizde gerek vazifesinde ve gerek muhbirinde kazandırdığı muvaffakiyet takdire değer mahiyettedir. Resim bu çalışkan memurumuza aiddir.

Bir kadın Küçükmenderese düşerek boğuldu

İzmir (Hususi) — Ödemiş ve Adagide arasında Küçükmenderes nehrinde feci bir kaza olmuştur. Ödemişin Güre köyünden Hüseyin kızı 40 yaşında Hatice, bindiği eşekle Ödemiş'ten Adagide nahiyesine giderken Menderes nehri üzerindeki köprü'nün bozuk olmasından 100 metre ileriden sudan geçmeğe çalışırken sular tarafından eşeğe birlikte sürülerek götürülmüş ve feci şekilde boğulmuştur.

Kâhtada bir adam hasmını öldürmek istedi

Kâhta (Hususi) — Burada akşam üstü bir hâdis e olmuş, fakat bir tesadüf neticesinde bir cinayet atlatılmıştır.

Çivi oğlu Ramazan isminde bir umumi cadde üzerinden geçerken esikdenberi araları açık olan Miçikâr oğlu Osman arkasından tabancası sıkışmış, üç el ateş etmiştir. Fakat kurşunlar boşa gitmiştir. Zabita Osmanı derhal yakalayarak adliye-ye vermiştir.

Burdur yepyeni bir şehir haline geldi

Son yıllardaki imar hareketleri bu tarihi şehri tamamen değiştirdi, birçok yollar, köprüler, bulvarlar ve bahçeler yapıldı



Burdurda Cümhuriyet meydanı ile Vali Sadri Aka

Burdur (Hususi) — Meşhur Arab seyyahı İbni Batuta, seyahatnamesinde Burdur'dan sitayişle bahseder. Bundan altıyüz yıl önceki Burdur'u anlatan İbni Batuta seyahatnamesi, şehrin şark ve cenub taraflarını girmiş olan küçük ve büyük tepelerin en yükseğinde, o zamanki kasabanta müdafaasına hizmet eden büyük bir kalenin mevcud bulunduğunu ileri sürüyor.

Şimdi, İbni Batuta'nın bahsettiği kalenin toprak üstünde en ufak emarelerine bile tesadüf edilmemekle beraber yapılan hafriyat ve toprak altı tetkikleri, Burdur'un evvelce büyük bir kaleye malik ve orta çağda kurulmuş olan diğer şehirler gibi «sur» içinde bulunduğunu anlatmıştır.

Tahminen bin yıllık bir maziye malik bulunan Burdur şehri Öğüz boyuna mensub Kınalı Türkleri tarafından kurulmuştur. Kurulduğundan itibaren üç asr müddetle bir takım tebeddül geçiren Burdur'un Osmanlılardan evvelki hakimi E.ğirdir hükümetini kuran Hâmid oğulları idi. Son zamanlarda yapılan kazılar neticesinde ele geçen bazı taş kitabeler, altı yüz yıl evvel burda Hâmid oğulları erkânından Felekettin Dündar Beyin valilik yaptığını anlatıyor. Burdur Hâmid oğullarının hâkimiyetine girmeden önce Sekükilerin Teke beyliğine bağlı bulunuyordu.

Burdur güzel bir şehirdir. Fakat onun güzelliği yakın zamanlara kadar yalnız tabii bakımlardan taşıdığı hususiyetlere inhisar ediyordu.

Cümhuriyetin rehakar eli, sadece bir harabe halinde asırlarca kalmış olan bir şehrin, kısa bir zamanda, nasıl inkişaf ettirilebileceğini son yıllardaki imar hareketleriyle pek iyi anlatmıştır. Güzel caddeler, bulvar ve bahçeler, meydanlıklar, temiz su ve elektrik.

Ve nihayet şehrin heyeti umumiyesindeki geniş imar mevcudiyetinin eski Burdur'u hatırlardan silcek kadar değişiklikler meydana getirdiği görülür.

Burdur, idareciler bakımından da talihi bir şehirdir. Cümhuriyet hükümetinin buraya gönderdiği valiler iyi eserler bırakmışlardır. Şimdi de İstanbul eski Polis Müdürü Sadri Akayı burda vali olarak görüyoruz. Sadri Aka buraya geldikten sonra bir hayli iyi işler yapmış ve eserler vücuda getirmiştir. Evvelâ münakalesi güçleşen Burdur

Tefenni yolu emanet suretile yapılmış, 60 bin lira sarf ile Burdur - Bucak - Antalya yolu tamir edilmiştir. Köy yollarının ıslahı ve bunların ana yollara rapti için vilâyet bütçesine tahsisat konulmuş ve faaliyet girişilmiştir. Kızıl kayalar ile Örgünlü köyü arasında devam eden yol faaliyeti bitmek üzeredir. İktisaden Denizliye bağlı bulunan Tefenniye aid bazı köylerin bulunduğu Çavdır nahiyesinde Denizliye uzanan bir yolun da inşasına başlanmıştır. Burdur - Isparta - Antalya, Afyon - Antalya yolları üzerinde bulunan 30 metre açıklığındaki küçük köprü yeniden inşa ettirilmiştir. Isparta ile Çeltikçi arasında ve Isparta yolunu Antalya'ya çıkaran 35 kilometrelik Kesebir yolunun tesviyei tırahiyesi yapılmıştır.

Eski Vali Abdülhak Savaş zamanında temelleri atılarak yüz yatak istabına müsaid büyük bir hastane nin inşası bitirilmiştir. Şehrin içme suyu plânı yapılarak Nafia Vekâletine tasdik ettirilmiştir. Bir şirket elinde bulunan elektrik işi belediye-ye intikal ettirilmiştir ve ışık işi tekemmül ettirilmiştir.

Trabzonda

İki korkunç katil şehir meydanında asıldı

Trabzon (Hususi) — Şehrimiz ağırceza mahkemesince idamına karar verilen, varisi olmak için kayınvalidesi baldızını feci bir şekilde öldüren Oflu Mehmed Korkmazla 7 yaşlarında bir erkek çocuğunu kirleterek bağlama telile boğmak suretile zavallı ve masum yavruyu öldürdükten sonra bir kuyuya atan Trabzonlu Zaim oğlu Nacinin idam hükümleri şehrin Belediye meydanında infaz edilmiştir.

Sivas Halkevi güzel san'atlar kolunda

Sivas (Hususi) — Halkevi güzel san'atlar şubesi azaları toplanarak şube işleri üzerinde icab eden kararları vermişlerdir.

Salihlida Kermes hazırlıkları

İzmir (Hususi) — Geçen sene birincisi tertib edilen Sert kermesinin, ikincisi de bu sene 11 Mayıs'ta yapılacaktır.

Kermes için Sart ile Salihli arasında hususi tren seferlerinin tertibi temin olunmuş ve İzmir, Akhisar civetlerinden de birer te-nezzüh treni tahrik için icab eden teşebbüsa girişilmiştir.

Bu kermeste sünnet düğünü, kır koşuları, serbest ve alaturka pehlivan güreşleri yapılacak ve millî rakıs ve koro heyeti tarafından oyunlar oynanacak ve şarkılar söylenecektir.

Kermeste lokanta ve her türlü meşrubat bulunacaktır. Vilâyet erkânı ile kazaların kaymakam, parti, belediye reisleri ve diğer büyükler ve halk davet edilmiştir.

Kermes, bu sene geçen seneye nazaran daha şümüllü ve eğlenceli olacak, ayrıca harabeler üzerinde gezintiler yapılacaktır.

Sivasta ipliklerin tevziine başlandı

Sivas (Hususi) — Ziraat Bankası vasıtasıyla şehrimiz el dokumacılarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere gönderilmiş olan ipliklerin tevziine başlanmıştır.

Millî Şefin portreleri Edirne Halkevinde



Edirne (Hususi) — Millî Şef İsmet İnönü'nün imzalarını taşıyan fotoğrafları merasimle Halkevine taahh edilmiştir. Resimler Trakya Ummumi Müfettişi General Kâzım Di-

rişle, Başmüsavır Sabri Üney, Edirne Valisi Ferid Nomer, Parti Reisimiz Ferid Çardaklı, Halkevi Reisi Dr. İsmail Hakkı ve resmin talikını gösteriyor.

ne mühim bir tavırla bakmıştı. Nihayet Amerikalı genç kıza, cüzdanının içinde bulunduğu tahmin edilen evrakı bulup bulmadıklarını sormuş; ve genç kız, kendisine, cüzdanın bomboş olduğunu söylediği zaman hayretten şaşkalmış ve yukarı çıkacağını söylemişti.

Flora da ne diyeceğini bilmiyerek odayı terk etmişti. Dwight görüldüğü zaman saçları sırsıklamda, bu da ayılmak için başını suya sokmuş olduğunu gösteriyordu. O da birinciden başka malûmat verdi: Ona kalırsa, Mösyo Vêrity köye gitmişti. Satodan gizlice çıkmağa yarayan ve kaptan Mac Kenzie tarafından keşfedilen menfezi de kendisine Dwight göstermişti. Mösyo Vêrity bu menfezin nerede olduğunu mütemadiyen ve ısrarla sormuş ve ihtiyar denizcinin yeniden satodan avrıldığını öğrenince fazla-şile şaşırılmıştı.

Gerci Dwight, Mac Kenzieye rasladığı zaman İhtiyar denizci Berg ile beraber dışarı çıkıyor ve

satoda uzun müddet kalamıyacağını da hiddetle yazmış bulunuyordu. Dwight, ondan, Mösyo Garrisonun kendisini arattığını işitmişti.

Vêrity hizmetçiden, kendisini doğrudan doğruya menfezin bulunduğu mahzene götürmesini istemiş, fakat Dwight reddetmişti. Efendisinin dostça verdiği bir emre boyun eğmekle canı çok sıkılmıştı ve aynı tehlikeye doğru kendisi de beraber yürümek istemiyordu.

Fakat Philippe, gizli menfezi gösteren bir plân çizmişti: Mahzenin arkasındaki bir kapıdan bir merdivenle dosdoğru denize iniliyordu. Her zaman çok sakın görünmeyen Mösyo Vêrity bunu öğrenmiş hemen hareket geçirmiş ve köye, yapmak istediği istintaki bizzat kendisi yapmak için koşarak gitmişti.

Stephen bu izahat karşısında şaşırılmış, şato sahibinin de ondan gerici kalır yeriydi. Her ikisinin de bu izahat tatmin eder göründü. (Arkası var)

(Başarılı 2 nci sayfa)

ririnden bu derece istihkar ve tezyifle bahsediyor? Bunda haklı mıdır? Hem mademki kendisi gibi yüksek kültürlü dâhilerimiz vardır, neden öyle ise ebedi çocuk ve ebedi çirak olan tiyatro muharrirlerimizi irşad etmezler, tenvir buyurmazlar ve sadece millî sahnenin zerefi namına perdesi arasında bu ülkü ile açmazlar? Geride bakkal çırakları ne düşünürse düşünürler, kendisi bunu bu kadar umursamağa mecbur mudur? Millî san'at namına, memleket davası namına bu mücadelede bakkal çıraklarını susturmak, bizden evvel ona düşen bir vazife değil midir?

2 — Perdeci, dünya edebiyatında değerli pek az tiyatro muharriri mevcut bulunduğunu ileriye sürüyor. O halde acaba bizim sahnenizde perdesini açtığı bütün bu cesid cesid dramlar ve adapte komediler hep o yüksek, emsalsiz eserlerden mi seçmişlerdir? Fransız temasından bahsederken François de Curel ile Georges Courteline'in isimlerini anıyor. İyi amma, benim bildiğim, bizim sahnenizde Courteline'in bir tek eseri bile henüz getirilmemiştir. Perdeci bu kadar itibar ettiği Fransız müellifine de böyle mi muamele edecektir? Curel'e gelince, bunun da bir tek eserini vaktile Resad Nuri «Bir gece faciası» isimle adapte ederek oynatmıştı ve hakikatî itiraf etmek lâzım gelirse, kıymetli muharririn en berbat adaptelerinden birisi bu olmuştur. Çünkü eserin aslındaki bütün fikir, felsefe ortadan kalkarak, adı bir melodram mahiyeti almış bulunuyordu.

3 — Bir roman yarısına kadar okunduktan sonra, yüzde doksan sonuna kadar da okunur. Hoşlanılmayan bir şiir mecmuası ise, cildlenip kütüphaneye konulmaz. O esere bu kıymeti veren, muhakkak, onun değerine az çok inanmış demektir. Burada tabii kültürlü ve zevkî adamları kast ediyorum, Basit kitab kolleksiyoncuların değil. Bu ikinci cins kitab meraklıları içinde, okumak zevki yoktur, onlar sadece kitab biriktirirler. Nasıl ki kıymetli yağlı boya tablolar yanında Illustration'un kapak resimlerini çerçeveletip asanlar da bunlara benzerler. Adı kitap testi ile en kıymetli çini vazosunu aynı camkânın içine hapsedenler de başka türlü insanlar değildir. Hatta böyleleri içinde tiyatroya bile merak saranlar vardır ki, şaheserleri alkışladıkları kadar adinin adisi bulvar tiyatrosu mahsulleri karşısında da hayranlık duyarlar. Zira, ne evvelkilerin kıymetini anlamışlardır, ne de ötekilerin değersizliğini... Perdeci acaba böylelerini hiç tanımıyor mu?

4 — Oyun devam ederken salonu bırakıp çıkan ve gardroba başına başına piyesin aleyhinde söylenen seyircilerin hakikaten mevcut olmasını kendi hesabına ne kadar özlerdim. Fakat böylesinin mevcudiyetini ilk defa Perdeciden işitiyorum. Ah, nerede o kahramanlar? Keşki bir tane değil, yüz tane olsalar da her şeyden evvel şu Şehir Tiyatrosunun komedi kısmında oynanan kepezelikleri böyle yüksek perdeden tenkid etsele... Fakat benim bildiğim, bizim halkımız son derece nazik ve terbiyelidir. Parasını vererek o herzelere bile, yalnız içlerinden söylenerek, kuzu gibi seyrederek. Hele, piyesinin ortasında çıkan seyircileri görerek müteessir olan muharrirleri Perdecinin ve arkadaşlarının teselli etmesi ömür! «Aman efendim, üzülmeyin, Kadıköy vapuruna yetişecekler de...»

Doğrusu, Türk muharrirlerine bu kadar hakareti Perdecinden başka hiç kimse savuramazdı? Bu ne keskin ve korkunç istihza! Bu ne, kendini herkesin üstünde gömüş! Sonra da, Türk muharrirleri bu tezyife karşı sussunlar öyle mi? O, işte artık bu kadarı fazla! Zakum ekerek gül devşirmek isteniyorsa buna imkân yoktur. Öyle sanyorum ki, Selâmi İzzet bile tiyatro yazılarında bu haksızlığa isyan eder. Perdeciye o bile gücenir.

5 — Bakkal çıracının tiyatro hakemliği... ne hiciv, yarabbi-Perdeci hakikaten insafsız!

6 — Demek, gazeteler bir telif eseri beğenir ve göklere çakırlarsa aldanmış olurlar! Demek Perdeci izin vermeden telif eserin methi bile günah!

7 — Sahi merak ettim, tiyatro argosunda «ağuz reklâmı» nun bu kadar ehemmiyeti var mı? Fakat ya bu ağuz reklâmını, sahnedeki rolü olmayan artistler perde aralarında, koridorda ve fuayede halkın arasında kendileri yaparlarsa tiyatro argosunda buna ne isim verirler acaba? Defi belâ kabili-

linden, sene sonunda bir millî piyesi sahneye koyanların bu hâletî ruhiyesinde hangi his kuvvetle hâkimdir? Millî sahne edebiyatını hangi emirle yere batırmak vazifesile mükelleftirler?

8 — Ne garib iddia! Meğer tiyatroya idare edenler yüzde altmış halkın hoşuna gidecek eserleri aramakta muvazzaf. Fakat telif eserlerimiz arasında böylesini dahi bulmak hayli güçmü! O halde bundan şu netice çıkıyor: yüzde altmışın gerisinde kalan yüzde kırkın hiçbir kültür ve zevk hissesi yoktur.

Evet, bundan çıkan netice, tiyatromun münnevvere hiçbir istikrar payı vermemesidir. Bu serait içinde de sahnedeki ne yüksek fikir, ne yüksek tahlil beklenebilir. Yüksek fikir beklenmezse, Curel nasıl anlaşılır? Halbuki Perdeci onu methediyor. Ne içinden çıkılmaz muamma! Yüksek ruh tahlilleri sahnedeki uzaklaştırılınca da, ancak, Manakyan devrindeki «Demirhane Müdürü» nü, yahud o yardımındaki bir takım piyesleri oynamak lâzım geliyor. Galiba şimdi-lik yapılan da budur. Eh, ne yapalım, Perdeci memnun kaldıktan sonra...

9 — Perdecinin en son itirafı, bir kelime ile feci! Feci, çünkü hakikat hiçbir zaman bu maddî görüşe sığılamaz. Feci, çünkü, millî sahne eserlerimizin hürmet görmesi için Perdecinin iddia ettiği üzere Devlet tiyatrosu kurulmasını bekleyemeyiz. Esasen İstanbul'daki Şehir Tiyatrosu bir Belediye tiyatrosu olduğu kadar bir devlet tiyatrosudur da... Öyle sanyorum ki Belediyeden yılda yüz bin liraya yakın bir bütçe ile tahsisat almaktadır. Ötesini ise kendi gışe-hasulâti ile temin ediyor. Artistler (en yenileri altmış lira almak şartı) yüz elli, hattâ iki yüz liraya yakın aylık almaktadırlar. Emektaşlarının yirmi beşinci yılı jübilelerle kutlanıyor ve her biri talihiyle göre on bin, on beş bin lira bir ikramiyeyi bir kalemde kazanıyorlar. Her sene kendi namlarına yaptıkları Anadolu turnelerindeki kazançları ve tevâvün sandıkları da ayrı- Harbden evvel Avrupada da bol bol seyahat ederler, dünya sahnelerini tetkike imkân bulurlardı. Halbuki şimdi artistlerden fedakârlık istenemez derken, acaba hangi fedakârlık kast olunuyor? Fedakârlık şimdi değil, eskiden vardı, yani Şehir Tiyatrosunun ancak Darülbeydi zamanında böyle fedakârlık görülmüyordu. Açık bir misal olarak yalnız sunu kaydedeyim: Maassız çalıştıkları ve yalnız gışenin hasılatı üstüne pay alarak yaşadıkları devirde bugün en müreffeh hayat şartı içinde gördüğümüz kıymetli artistlerimiz bile müthiş sıkıntı çekmekte idiler. Hatta Ekler sineması binasında çalıştıkları bir mevsim zarfında bu darlık pek müthiş bir hale gelmiş ve nice değerli artist boş kasadan üç lira alabilmek için üç saat muhasebe odasında nöbet bekler vaziyete düşmüştü. Hâsılı u zatıyalım, yemediler, içmediler, kasada para biriktirerek Claude Farrère'in Harb isimli piyesi için dekorlar yaptırıldılar. Bütün ümidleri bu eserin göreceği rağbette idi. Halbuki beklenenin tamamile ziddına çıktı. Harb piyesi bu umulan rağbete göremeden gürleştikten. İşte o zaman, bugün Perdecinin hakir gördüğü muharrirlerden birinin telif bir eseri imdadlarına yetiştir, rağbet gördü, müteaddid temsillerle kasayı doldurdu da artistler o korkunç berzâhin içinünden sınırlanabilir. Şimdi soruyoruz: hani telif eser daima zıyan veririrdi? Burada ise telif eser, kurtarıcı rolü oynamış değil midir? Yirmi yedi yıllık Darülbeydi tarihi ve hesabları dikkatle gözden geçirilirse buna benzer misaller daha bulunamaz mı? Bununun, hem de bir haylice bulunur. O takdirde Perdecinin telif eserlere karşı gösterdiği bu nankörlük neyi ifade ediyor?

Bu mevzu hakikaten acıdır, yürekler acısındır. Ancak şu var ki, Perdecinin yazısı da, artık, dolmuş bir bardağı taşımağa kâfi geldi. Biliyorum, abuk sabuk cevaplarla karşılaşıcağım. Yalnız şimdiden sunu söyleyeyim ki, ne Perdecinin, ne de yarıdaklarının güvârliteleri ile bu hakikatin boğulmasını imkân tasavvur edemiyorum. İcab ederse bu mesele üzerinde daha pek çok durabiliriz. Çünkü dava, millî san'at davasıdır ve ben bugün de bu davanın üstündeyim. Tiyatroda da, Türk zekâsının verimine ve bu veriminin hattâ fedakârlık pahasına da olsa - artritlikâz lüzumuna inanmış olanlardanım. İşte Perdeci ile aramızdaki fark, bu iki uzak kurtubdur. Halid Fahri Oransoy

«Son Posta» nun tefrihası: 105

ISKÖCÜYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

Kaptanı bulamadılar. İşin fevkalade olan tarafı, Vêrity'nin de meydana olmaması idi. Duncan onu yarım saat evvel bilârd o salonunda görmüştü, fakat şimdi orada yoktu. Vêrity, hizmetçisi, Dwight'in yatağında uyumakta olduğunu ve uydurmak için pek zorluk çekmiş olduğunu öğrenmiş ve hemen onu, Dwight'i çağırmağa göndermişti.

Fakat şimdi Vêrity ne yatak odasında, ne kütüphanede, ne de salonda vardı ve ne Phyllis, ne de Mrs. Dean onu görmüşlerdi.

İhtiyar başhizmetçi, Mösyo Garrisonun, Mösyo Vêrity'yi istediğini, haber vermek için bilârd salonuna döndüğü zaman odayı bomboş bulduğunu ilâve etti.

Bu vaziyet karşısında Philippe'in en son görenin Flora olduğunu anlaşıyordu. Stephen hizmetçisiyle çağırıldığı zaman bildiğini bu şekilde anlatmıştı. Babasının vazifedar ettiği komisyonu haber vermek için Vêrity ile konuşmuş ve kendisine Amerikalıyı bilârd o salonunda bırakan Dwight'e raslamıştı.

Oraya, bilârd o salonuna gitmiş ve orada Vêrity'yi tek başına bulmuştu. Fakat Vêrity'yi pek dalgın bulmuş ve ona cüzdanını bulunduğunu haber vermişti.

Böyle olmakla beraber, genç kızsamanın üzerinde duran viski şişesini görerek kendisine biraz sarhoş olup olmadığını sorunca Amerikalı cevap yerine onun yüzü-

Vilâyetin Tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sıra No.	H. Paşadan katırın hareket tarihi	Saati	Yolcu adedi	İs. lar	Bilet No. ları
12	19/Mayıs/Pazartesi	16.40	275 166	İsparta Eğirdir	8268-8444
13	20/Mayıs/Salı	12.30	55 4 70 475	Sarıyer Eğirdir Keçiborlu Burdur	8105-8267
14	20/Mayıs/Salı	16.40	46 11 635	Çay İshaklı Akşehir	8445-8618
15	21/Mayıs/Çarşamba	12.30	54 47 617	İğdir Kadınhan Konya	8619-8816
16	21/Mayıs/Çarşamba	16.40	702	Konya	8817-9028
17	22/Mayıs/Perşembe	12.30	701	Konya	9029-9207
18	22/Mayıs/Perşembe	16.40	715	Konya	9208-9391
19	23/Mayıs/Cuma	12.30	20 2 221 4 156 9 9 29 193 99	Çumra Mandasın Karaman Ayrancı Ereğli Ulukışla Hacıoğlu Yenice Dursun Mersin	9392-9594
20	23/Mayıs/Cuma	16.40	712 265 454	Mersin Adana	9595-9803
21	24/Mayıs/Cumartesi	12.30	719	Adana	9804-9995
22	24/Mayıs/Cumartesi	16.40	3 60 3 4	Misis Ceyhan Toprakale Erzin	
22	24/Mayıs/Cumartesi	16.40	35 522 64 11 40 44 1	Dörtözü İskenderun Osmaniye Bağcı Fevzipaşa İslahiye Meydanşekber	9906-10202
23	25/Mayıs/Pazar	12.30	787 170 440 56 6 25 59	Eoğlu Narlı Pazarortk Gölbaz Kapidere Malatya	10203-10409
24	25/Mayıs/Pazar	16.40	756	Malatya	10410-10636
25	26/Mayıs/Pazartesi	12.30	778	Malatya	10637-10909
26	26/Mayıs/Pazartesi	16.40	781	Malatya	10907-11097
27	27/Mayıs/Salı	12.30	323 4 3 5 429	Malatya Baskil Şefkat Yolçatı Elazığ	11098-11332
28	27/Mayıs/Salı	16.40	764	Elazığ	11333-11542
29	28/Mayıs/Çarşamba	12.30	5 14 34 37 13 469	Sivrice Görec Maden Ergani Geyik D.Bakır, Turhal, Siskeci	11543-11690
30	28/Mayıs/Çarşamba	16.40	572 573	D.Bakır, Turhal, Sirkeci	11691-11846
31	29/Mayıs/Perşembe	12.30	562	D.Bakır	11847-12001
32	29/Mayıs/Perşembe	16.40	12 11 5 37 224 44 23 8 25 2 3 21 16 125	Beylikahır Sarıköy Sazak Biçer Polatlı, Sirkeci, Turhal Sincanköy Etimesud Kayer Lalahan Elmadıç Kihncılar İrmak Yahşaban Kavaklı	12002-12152
33	30/Mayıs/Cuma	12.30	556 475 225	Cenikli Yerköy	12153-12336
34	30/Mayıs/Cuma	16.40	700 485 3 8 31 3 166 6	Yerköy Şefaattli Kanihca Fakili Paşalı Himmedede Boydöğirmeni	
35	31/Mayıs/Cumartesi	12.30	702 166 81 67 439	İncesu Basköy Delhisar Niğde	12521-12720
36	31/Mayıs/Cumartesi	16.40	753 749	Niğde	12721-12907
37	1/Haziran/Pazar	12.30	175 5 550	Bor Bor-Catalca Kayseri	12908-13120
38	1/Haziran/Pazar	16.40	730	Kayseri	13121-13313
39	2/Haziran/Pazartesi	12.30	738	Kayseri	13314-13506
40	2/Haziran/Pazartesi	16.40	15 15 30 649	Gömoç Gemerek Sarıkışla Sivas	13507-13748
41	3/Haziran/Salı	12.30	709 684	Sivas	13749-13949
42	3/Haziran/Salı	16.40	682 4	Sivas Sivas-Catalca	13949-14147
			686		

Niçin-Nerede-Nasıl?

(Baştarafı 5 inci sayfada)
yasatılacak ve uygulanacaktır. Gaz buralardan (Müberra: Soğutucu yerler) geçerken içindeki katranı, su buharını, suyu terk ederek, temiz ve saf bir halde asıl ana borulara gider.

Merdok bu işde yalnız değildi. Ona müvazi ve ondan habersiz olarak Lebon isiminde bir Fransız da kömürden gaz elde etmek işi üzerinde çalışıyordu.

1811 yılında «Yeni keşifler ve icadlar mecmuası» ada şöyle bir fikir intişar etti:

«Mösyö Lebon isiminde birisi, Paris'te, biriktirilmiş dumandan hem hararet hem ışık elde edilebileceğini tecrübelere isbat etmiştir.

«Lebon kendi keşfi üzerinde tetkikat yaparken, elde ettiği bir dumana, kendi evinin yedi odasından maada, bahçesini de mükemmelen aydınlatmaya muvaffak olmuştur. Kâşif, bu bulduğı şeyi Termolamb adını vermektedir.»

Bir defa böyle bir gaz bulunduktan sonra, bu gazın yanmasına mahsus bir cihaz, yani havagazi lâmbası hemencecik yapıldı. Bunun için, havagazının cereyanına mahsus borunun nihayetine, gazın çıkmasına mahsus küçük bir delik açmak, ve bunun üzerine, gene küçük delikle bir külâh geçirmek kâfi idi. Ufak bir kütülcüm temasında, derhal bu lâmba parlak bir ışıqla yanmaya başladı.

Daha sonra, burada da Argand lâmbasını tatbik etmeyi akli ettiler. Bunun için, bir delik yerine müteaddid delikler açıldı: Öyle ki bu deliklerden hava, serbesçe girip çıkmak imkânına malikti. Bunun üzerine bir de lâmba şişesi geçirildi.

Havagazi icad edildiği sıralarda, yağ lâmbaları o kadar tekâmül etmişlerdi ki, bu mükâmil lâmbaların havagazının icadına uyduymaktan başka yapılacak bir şey kalmıyordu.

Havagazının icadı o zamanki insanlar üzerinde, tıpkı radyo veya havahud tayyare icadının bugünkü insanlar üzerinde yaptığı tesire benzer muazzam bir tesir yaptı. O devrin gazeteleri, yalnız bundan bahsediyor, bütün toplantılardaki konuşmaların şiklet merkezini, hep havagazının icadı teşkil ediyordu.

Garib ve korkunç ilâçlar

(Baştarafı 2 nci sayfada)

mekte olan «Journal des Navants» tıb mecmuasında yer almıştır.

İdrar zorluklarında bel ve kalçalara mayıs böceği yağı sürüldü!

6 — Cırcır böceği: Cırcır böceği tozu kum sancularına karşı kullanılır. Göz zafiyetine karşı da cırcır böceği tozu istimal edilir. Bu toz kompres halinde gözlerin üzerlerine vazedir.

7 — Kunduz böceği: Kunduz böcekleri cild hastalıklarında istimal edilir. Kunduz böceklerini sıcak sirenin buharında öldürdükten sonra, bunları güneşte kurutular ve iki sene müddetle şişe içinde muhafaza ederler. Toz halinde cild hastalıklarına karşı kullanılır.

Göz hastalıkları, diş etleri, burun hastalıkları için bunlardan enseye kompres yapılır. Siyatik, paralez, felçlerde de işe yarar. Kunduz böceği daima haricen istimal edilir.

8 — Tesbih böceği: Tesbih böceklerinden temin edildiği söylenen faydalar müteaddid idi.

Taş hastalıkları vakalarında kırması nohud ile haşlanır ve içilir. Şarab ve maden suyu içinde ezildiğinde kansere karşı kullanılır.

Kanser hâd vakalarında, taze öldürülmüş on iki aded birden istimal edilir.

Dahili ülselerde, harici ülselerde, göz hastalıklarında kompres olarak kullanılır.

Tesbih böceklerini toz haline sokmak için onları evveliminde beyaz şarab içinde hallederler. Sonradan güneşte kuruttuktan sonra ezzerler, bundan sonra da güneşte yavaş fırın da kurutulur.

9 — Osurgan böceği: Sinir ağrıları için osurgan böceklerinden büyük faydalar umulur. Bunu, pisirilmiş, mayi, krem halinde kullanırlar. Sıtmalı hastalıklarda osurgan bö-

ceği diri diri boyuna aşırdı. Küçük çocukların idrar bolluklarında dahi yeri vardı.

Osurgan böceğinden istihsal edilen yağın kulak ağrılarına iyi geldiği söylenirdi.

O. T.

NOT: Haydarpaşadan saat 12.30 da kalkacak trenlerin vapuru Köprüden saat 9.00 da ve Haydarpaşadan saat 16.40 da kalkacak trenlerin vapuru Köprüden saat 12.30 da hareket eder.

Avam Kamarasında münakaşalar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Takririn hükümete itimad beyan eden birinci kısmı üzerinde herkes mutabaktır. Fakat hükümetin harbi sevk ve idaresine aid kısımlar hakkında bir hoşnutsuzluk ve inkisar mevcuttur. Harbin sevk ve idaresi hakkında diplomasiin ehemmiyeti tını bilhassa kayıd ve işaret eden hatib «B. Edenin nutkunda Türkiye ile olan münasebetler hakkında daha fazla şeyler, İspanya hakkında bir kaç şey, Vichy hakkında bir çok şeyler ve Sovyetler Birliği hakkında da daha fazla bazı şeyler bulunabilir» demıştır. Burada Eden, Lloyd George'un sözünü keserek demıştır ki:

Sözlerimde hakim olan cihet düğmana yardım edebilecek hiç bir şeyi söylememektir.

Boğazlardan geçen Alman gemileri Lloyd George'a göre, Türkiye Alman gemilerinin Ege denizi adalarını işgal için boğazlardan geçmesine müsaade etmiştir. Hatib, Edenin «Muharebenin bu hususi safhasında hayatı ve belki de katli mahiyeti haiz olan vaktadan» neden dolayı bahsetmediğini sormuş ve şöyle devam eylemiştir:

Milletimiz yardım için şimdi - ve kadar yaptığımız çok daha fazlasını yapmalıdır, fakat hakiki vaktaları bilmesi icab eder. Milletimiz mazide pek çok buhranları, pek çok hezimetleri karşılamıştır.

Geçen harble mukayese Lloyd George, bugünkü vaziyeti geçen harble İngilterenin vatanında Fransa, Rusya ve İtalya bulduğu zamanki vaziyetle mukayese ederek demıştır ki:

1918 de Amerika da birlikte idi. Fakat şimdi değildir. Ve milletlerin heyeti umumiyesi itibarile veç helerinde bize zaferi elde etmeğe imkân verecek değişiklik hâsıl oluncuya kadar mevzi tutmak mecburiyetindeyiz. Büyük Britanyayı zaptolunamaz bir imparatorluk haline getirmek ve vaziyet bizim için uygun bir şekil almıyca kadar mukavemet etmek zaruretindeyiz.

Yunanistan seferi Lloyd George bundan sonra Yunanistan hareketine geçmiş Yunan ordusu Arnavudluktan Manastır geçidi müdafaa edebileceği bir hatta çekilmeli idi» demıştır.

Lloyd George sözlerini şu suretle bitirmiştir:

Başvekilin asker mevcudumuzun tekmi tevziyatını yeniden tetkik etmesi lazımdır. Keza harb meselelerini tetkikten ve başvekilin esah fikirler vermekten başka vazifesi olmayan 3 ve 4 azadan müteşkil hakiki bir harb meclisi bulunması icab eder.

Cörcil'in cevabı Lloyd George'dan sonra söz alan Cörcil evvelâ Lloyd George'un nutkundan bahsederek demıştır ki:

Her zaman meclise şeref vermek üzere salona giriş çok ehemmiyet ve takdirle karşılanan Lloyd George'un bu nutku her halde pek de teşvik edici mahiyette olmamıştır.

Lloyd George Edenin İspanya, Rusya, Vichy ve Türkiyeyi zikretmediğinden şikâyet etmiştir. Bu müzakere umumî harici siyaset hakkında bir müzakere değildir. Hariciye nazirinin nutku sadece söylemediği şeyler bakımından mütalea edilmemelidir. Keza nutkun kıymeti de söyledikleri nazarı itibare alınarak mütalea edilmemelidir.

Rusya hakkında Rusya hakkında birçok şeyler söylenebilir, fakat bunları söylemek herhangi bir fayda elde edeceğimizden emin değiliz. Bu suretle Sovyet hükümetinden teşekkül alacağımız da tamamen kani buluyoruz. (Gülüşmeler).

Vichy'de olup bitenlerin hazin ve denaetkârane tarihi üzerinde uzun uzun durmak mümkündür, fakat bu müellim manzara üzerinde uzun uzun durmakla birçok şeyler kazanacağımızı hakikate zannetmiyoruz.

Türkiyenin ehemmiyeti ve rolü Türkiyeye gelince, münasebetlerini fevkalâde takdir ettikimiz ve bu büyük dünya mücadelesindeki rolü en büyük ehemmiyeti haiz olan bir memleketten bahsederken gösterdiği büyük ihtiyattan dolayı Lloyd George'a teşekkür ederim. «Akrşlar». Lloyd George'un Türkiye hakkındaki endişelerini izale edecek olduğum iki nokta mevcuttur. Birinci nokta Yunan adalarını zapt için Alman askeri nakleden ve Çanakkalede geçen vapurlar meselesidir. Türkiye bu vapurların tevkif hakkını haiz bulunmamakta idi.

Montrö mukavelesi Cörcil burada Montrö mukavele-

SPOR

Askerler sivil klüblerde oynayabilecekler

Beden terbiyesi umumî müddetli bundan bir müddet evvel askerlik hizmetini yapmış olanların, sivil klüblerde hiç bir suretle spor faaliyeti yapmamasını ta'min etmiştir.

Evvelce verilen bu karar geri alınmış ve keyfiyetten İstanbul muntakası haberdar edilmiştir.

Dün İstanbul muntakasına bildirilen yeni karar alâkadere klüblerle tebliğ edilmiştir.

Bu haftadan itibaren klübler, bu kabil sporelerden istifade edeceklerdir.

Üç klüb turnusu

Vefa, Beyoğlu ve Taksim gençlik klübleri aralarında iki devre devam etmek üzere bir turnu tertib etmişlerdir. Önümüzdeki Pazar günü başlayacak olan turnanın ilk oyunu Vefa ile, Beyoğlu gençlik arasında yapılacak, maç da saat 11 de başlanacaktır.

Pazara yapılacak maraton koşusu

İstanbul atletizm ajanlığından: 11 Mayıs 1941 Pazar günü saat 10.30 da maraton koşusu üçüncü deneme müsabakası Topkapı - Florya yolu üzerinde yapılacaktır.

Müsabakaya iştirak edecek atletlerin saat 10 da Topkapı klübünde hazır bulunmaları lazımdır.

Irak Harbiye Nazırı geliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

resmî Alman istihbarat ajansına gelen bir telgraf Irak - Suriye hududunun kapatılmış olduğunu bildirilmektedir.

Bu ajans, Suriye ile Türkiye arasındaki hududun açık bulunduğunu, fakat Suriyeden İraka gidecek olan seyyahlara Türk araziinden geçmek müsaadesinin verilmemekte olduğunu ilâve etmektedir.

Transit meselesi nazik bir saf-haya girmiştir. Çünkü Beyrut'taki Amerikan üniversitesinin 300 Iraklı talebesi İraka dönmek arzusunda bulunmaktadır.

Nablusta karışıklık çıkmadı

Kudüs 7 (A.A.) — Royter: Alman radyosunun Irak işlerini teşci maksadile Nablusta karışıklığa dair verdiği haberleri tekbiz etmek üzere bu müstüman şehrin bütün halkı dün kütle halinde sokaklara çıkarak İngiliz ordusuna hizmete çağırılan Arab askerlerinin geçid resmini hararetle alkışlamıştır. Bu münasebetle üç müstüman belediye reisi söz alarak yeni askerlere hitab etmişlerdir. Bu geçid resminden sonra birçok Arab askere yazılmağa koşturmuş. Filistinin muhtelif yerlerinde buna benzer resmi geçitler ve tezahürler yapılmıştır.

Evkaf - Belediye ihtilâfları

Evkaf Belediye arasında eski denberi mevcut olan bazı ihtilâfların hali için, Dahiliye Vekâletine müraعات edilmiştir. Dahiliye Vekâleti, bu işi tetkik ve ihtilâfları hal-letmek üzere şehrimize bir heyet gönderecektir. Bu heyet Evkaf ve belediyenin mütalealarını tesbit edecek ve ihtilâfların hali için bir formül bulacaktır.

sinin boğazlara aid maddesini okunmuş ve geçen ticaret vapurları hakkında sunları ilâve eylemiştir.

Geçen vapurlardan birinin adalarının işgali için kullanıldığını zannediyorum. Fakat Almanlarla İtal yanların elinde gene bu maksadile kullanılabilecek başka vapurlar da mevcuttur. Bu nokta muahedenin tefsiri meselesidir. Ve Türkiyeye aid bir iptir.

Türkiye - İran

Müteakiben Cörcil, Lloyd George'un Türkiye ile Irak arasında bir anlaşmadan bahseden beyanatına telmih ederek söyle demıştır:

Lloyd George her halde İrana işaret etmek istemiştir. Kendisinin endişelerini bu suretle teskin etmekle bahtıyırım. Anlaşma Türkiye ile İran arasında ve Türkiye - İran hududunun takviyesine aid tedbirlerle taallük etmektedir. Bu anlaşmanın tamamen malumatını zım vardı. Ve anlaşma bir müddetberi hazırlanmakta idi. Anlaşma 19 Nisan 1941 de mer'iyete girmiştir.

İstanbul borsası

7/5/1941 açılış - kapanış fiyatları

ÇEKLER	
Açılış ve kapanış	
London	1 Sterlin 5.24
New-York	100 Dolar 132.20
Cenevre	100 İsviç. Fr. 30.—
Atina	100 Drahma 0.9975
Madrid	100 Peçeta 12.9375
Yokohama	100 Yen 31.1375
Stokholm	100 İsveç Fr. 30.745
Altın	27.80
24 Ayar külçe altın	8.55

Esham ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 1938	19.—
Ergani % 5 ikramiyeli 1933	19.06
Sivas - Erzurum II. İla VII.	19.40
T. C. Merkez Bankası	104.25

RADYO

BERŞEMBE 8/5/1941

8: Saat ayarı, 8.03: Ajans haberleri, 8.18: Hafif parçalar (Pl.), 9: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Muhtelif şarkılar, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Köy türkülleri, 14: Karışık Müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.40: Radyo ince saz he. ti, 19.10: Konuşma, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Ziraat takvimi, 10.50: Solo şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Amatör saati, 21: Dinleyici istekleri, 21.30: Konuşma, 21.45: Radyo orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.)

ceği diri diri boyuna aşırdı. Küçük çocukların idrar bolluklarında dahi yeri vardı.

O. T.

43	4/Haziran/Çarşamba	12.30	4 14 7 18	Armağan Çetinkaya Demiris Kahınçhan	14148-14322
44	4/Haziran/Çarşamba	16.40	602	Avşar	
45	5/Haziran/Perşembe	12.30	522 27 602	Çörek Divrik Çaltı	
46	5/Haziran/Perşembe	16.40	650 514 142 656 393 70 173	Bağıştaş Bağıştaş İliç İlç Cüllübağ Kemah	14323-14496 14497-14683 14684-14867
47	6/Haziran/Cuma	12.30	636 626 5 8	Kemah Alp Dumanlı	14868-15052
48	6/Haziran/Cuma	16.40	639	Erzincan	15053-15209
49	7/Haziran/Cumartesi	12.30	546	Erzincan	15210-15359
50	7/Haziran/Cumartesi	16.40	213 4 37 65 1 31 5 22 3 47	Erzincan Altınbaşak Tunceli Tercan Erbağ Karasar Saptiran Askale Kaphca İlinca	15360-15517
			428		



POKER

Traş bıçaklarile Traş olmak bir zevktir

Traştan sonra cilde yanıklık vermez. Yüzü yumuşatır.

Her yerde ısrarla Poker Traş bıçaklarını isteyiniz.

Istanbul Mintaka Liman Reisliğinden:

Kizkulesinde azami 15 ila 20 ton kadar mahrukat koymak üzere üç adet saç depo imali kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

Tahmin bedeli 6500 lira % 7,5 teminatı muvakkate 487,5 liradır. İhale 15 Mayıs 941 Perşembe günü saat 16 dadır. Taliblerin bu işle ilgili ettiklerine dair ticari ve mali vesikalarla teminat makbuz veya banka mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon hesabına tevdi etmeleri, şartname ve sairiyi almak isteyenlerin de Galatada rıhtım üzerinde riyaset idare şubesine müracaatları ilân olunur. «3565»

Türkiye Cumhuriyeti

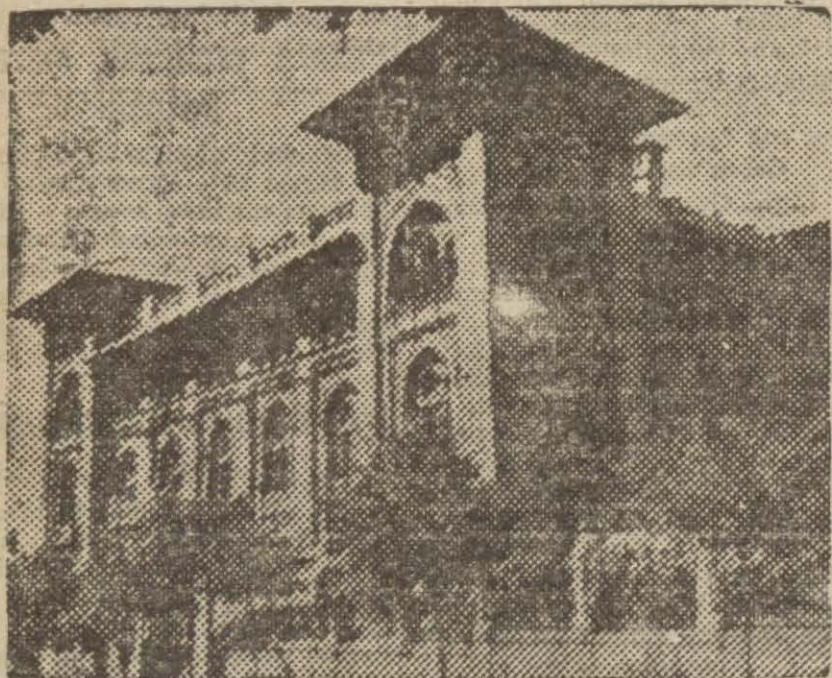
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri



PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlerse ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

Istanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

Ankara civarında gösterilecek yerde 23,128 lira 40 kuruş keşif bedelli yol ve Fosseptik pazarlıkla yaptırılacaktır. İhalesi 16/5/941 Cuma günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 3969 lira 30 kuruş, şartname ve teferüatı 120 kuruş mukabilinde komisyon alınır. Taliblerin belli vakitte komisyon gelmeleri. «2366 - 3563»

Beherine tahmin edilen flatı 335 kuruş olan 10,000 adet kilim pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 10/5/941 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 5025 liradır. Evsaf ve şartnamesi 168 kuruşa komisyon alınır. Taliblerin kanunî vesikalarile belli vakitte komisyon gelmeleri. «2360 - 3518»

90 ton buğday unu kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli 21,600 lira, teminatı 1620 liradır. Eysafı komisyonunda görülmüştür. İhalesi 13/5/941 Salı günü saat 10 da Trabzon'da askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin kanunî vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyon gelmeleri. (2308) (3202)

Keşif bedeli 78,722 lira 51 kuruş olan muhtelif inşaat ve tadilat kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İlk teminatı 5186 liradır. Keşif ve projeleri 4 liraya komisyon alınır. İhalesi 12/5/941 Pazartesi günü saat 15 de Eskişehirde askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliblerin kanunî vesikalarile teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel komisyon gelmeleri. «2300 - 3144»

BAYILANLAR, ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERHAL FERİHLER.

CEP Doktoru

EVDE VE YOLCULUKTA LÜZÜMLÜ SAĞLIK BİLGİLERİ



YAZAN Dr. NURİ ERGENE

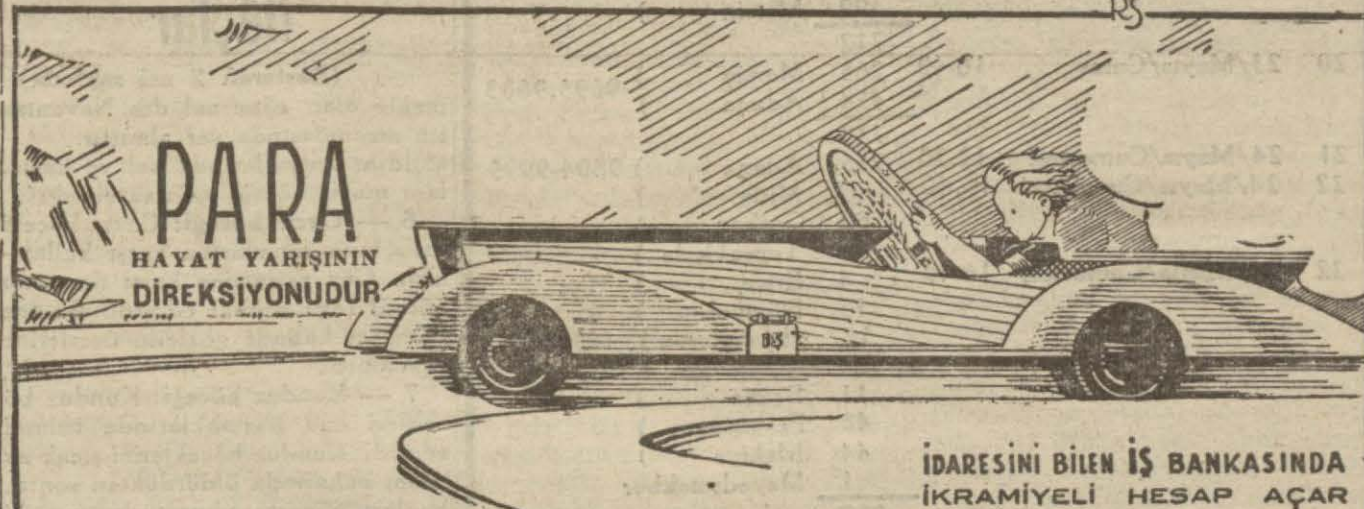
Alfabe sırasile bütün hastalıkların resimli olarak tedavisi ve tarifi. Her zaman, herkesin yanında bulunması lâzım olan bu güzel eser nefis cildli olarak yalnız 1 liradır. Bütün hayırlardan isteyiniz. Toptan satış yeri: İstanbulda Yedigün idarehanesidir.

GÖZ DOKTORU Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye karşısı. Saat (3) ten sonra. Tel. 23212

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Divanyolunda 104 No. da hergün hasta kabul eder.
Telefon: 21044-23398



İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri	
1 adet 2000 liralık	2000.— lira
3 " 1000 "	3000.— "
2 " 750 "	1500.— "
4 " 500 "	2000.— "
8 " 250 "	2000.— "
35 " 100 "	3500.— "
80 " 50 "	4000.— "
300 " 20 "	6000.— "

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 3 / Mayıs / 1941 vaziyeti

AKTİF

	Lira
Kasa:	
Altın: Safi kilogram	72.603,913
Banknot	7.810.511,50
Ufaklık	759.389,56
	110.693.113,64
Dahildeki muhabetler:	
Türk Lirası	323.512,17
Hariçteki muhabetler:	
Altın: Safi kilogram	12.365,424
Altına tahvil kabul serbest dövizler	17.392.957,85
Diğer dövizler ve borçlu Kıtting bakiyeleri	47.302.994,36
	64.695.952,21
Hazine tahvilleri:	
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—
Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vâki tediyat	20.230.442,—
	138.518.121,—
Senedat Cüzdanı:	
Ticarî Senetler	274.016.403,70
Esham ve tahvilât cüzdanı:	
(Deruhte edilen evrakı nakdi. (yeni karşılığı esham ve tahvilât (tibari kıymetle)..	45.998.676,93
B Seroest Esham ve Tahvilât:	7.926.616,17
	53.925.293,10
Avanslar:	
Altın ve döviz üzerine avans	4.741,69
Tahvilât üzerine avans	7.808.722,—
Hazineye kısa vâdeli avans	—
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	139.684.928,75
Hissedarlar:	4.500.000,—
Muhtelif:	10.490.098,01
	804.660.884,27

PASİF

	Lira
Sermaye	15.000.000,—
İhtiyat akçesi:	
Adi ve fevkalâde	7.822.019,15
Hususî	6.000.000,—
	13.822.019,15
Tedavüldeki Banknotlar:	
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vâki tediyat	158.748.563,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	20.230.442,—
	138.518.121,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaz edilmiş	17.000.000,—
Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vaz edilmiş	250.000.000,—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabil 3902 No. lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vaz edilmiş	93.500.000,—
	499.018.121,—
MEVDUAT:	
Türk Lirası	58.704.233,88
Altın: Safi kilogram	877,150
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabil tevdi olunan altınlar:	1.233.782,03
Safi kilogram	55.541,930
	78.124.167,90
Döviz Taahhüdât:	
Altına tahvil kabul dövizleri	—
Diğer dövizler ve alacaklı Kıtting bakiyeleri	29.360.283,61
	29.360.283,61
Muhtelif:	
	109.398.276,70
	804.660.884,27

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 altın üzerine % 3

DENTOL

DİŞ MACUNUNU

Kullanarak dişlerinizin sağlığını ve göz kamaştran parlaklığını kazanınız.

Her yerde DENTOL diş macununu isteyiniz

Satılık Köknar Tomruğu Deviet orman işletmesi Tarsus bölge şefliğinden:

- 1 — Güreş Karanlık dere 440' desiminde mevcut 2067 adet muhtelif «655» metre küp «440» desiminde tre küp köknar tomruğu açık artırma ile satılacaktır.
- 2 — Tomrukların hacimleri kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
- 3 — Tomruklara aid satış şartnamesi Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde, Mersin ve İstanbul Orman Çevirge Müdürlüklerinde Tarsus Orman Bölge Şefliğinde görülebilir.
- 4 — Tomrukların beher metre küpünün muhammen bedeli sekiz liradır.
- 5 — İstekilerin % 7,5 pey akçesile 22.5.941 Perşembe günü saat on beşte Tarsus Orman Bölge Şefliğine müracaatları. «2380» «3405»

(Balast Alınacak)

D. D. Yolları 8 inci İşletme Komisyonunun caan:

Muhammen bedeli (26.250) lira olan İzmir - Manisa hattında Emiralem de Muradiye arasından şartnamesi veçhile ihzar edilecek (15.000) M3. kırma ve toptama balastı 13/5/941 tarihinde saat: 16. da kapalı zarf usulile İzmir - Alsancakta İşletme binasında komisyonumuzca ihale edilecektir.

Bu işe istekli olanların (1969) İhrak M. teminat makbuzları ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve teklif mektublarını aynı gün saat: 15. e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnamesi: (132) lira mukabilinde idaremizin Ankara, Haydarpaşa, İzmir veznelerinden satın alınabilir. (1486 - 3170)

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

İçki ve tütün satıcılarının ellerindeki satış tezkerelerinin müddeti 31. Mayıs. 941 akşamı sona erecektir.

Satıcıların yeni tezkerelerini kolaylıkla alabilmeleri için mintaka itibarıyla aşağıda gösterilen dükkâna aid konturları ve eski tezkereleri ve iki adet fotoğrafları Kabataşta başmüdürlüğümüze müracaat etmeleri ve 5 Haziran 1941 akşamı saat 17 den sonra yapılacak kontrolda tezkerelerini alamayanlar hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur. (3396)

15 - 16 - 17 - 20 Mayıs 941 günleri Blyoğlu, Galata, Pangaltı, Şişli ve Kasımpaşa mintakasındaki bayiler.

21 - 22 - 23 Mayıs 941 günleri Sirkeci ve Beyazıt mintakasındaki bayier.

24 - 26 - 27 Mayıs 941 günleri Aksaray, Fatih, Balat, Bakırköy mintakasındaki bayier.

28 - 29 Mayıs 941 günleri Beşiktaş, Rumeli Boğaziçi ve Anadolu Boğaziçi bayierleri.

30 - 31 Mayıs 941 ve 2 - 3 Haziran 941 günleri Üsküdar, Kadıköy, Erenköy mintakasındaki bayier.

4 - 5 Haziran 941 günleri Adalardaki bayier.

Lâstik Çocuk Donları ve Fabrika Kayışları

Yeni açılan mağazamızda sırf kauçuktan yapılmış lâstik çocuk donları, her cins ve boyda lâstik fabrika kayışları, birinci kalite otomobil kaynak lâstikleri, araba lâstikleri, yazlık keten ayakkabılar, lâstik eldivenler ve her türlü lâstik malzeme bulunur. Lâstik üzerine sipariş kabul edilir. Çemberlitaş sineması yanında No. 13 ANADOLU LÂSTİK DEPOSU, Telefon: 23282

Istanbul Belediyesi İlânları

Tahmin ilk bedeli teminat

1190,00 89,25 Motörlü vesat aktümülatörlerinin tamiri için alınacak 7000 adet tanta seperatör.

486,00 36,45 Hastahanelerin 940 malî yılı ihtiyacı için alınacak 270 kilo tereyağı.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü Kaleminde görülebilir. İhale 12/5/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliblerin bu işle ilgili teminat makbuz veya mektublarını 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. «3240»

Belediye Sular İdaresinden

1. — İdaremizin Elmâlıdaki fabrikası için satın alınan «2500» ton kömürün Kandilli iskelesi yanındaki depodan yükletilip Elmaliya taşınma ve orada boşaltma işleri için eksiltmeye konmuştur.
2. — Bu işin en kısa zamanda bitirilmesi meşruttur.
3. — Eksiltme 12/5/941 Pazartesi günü saat «11» de Taksimde Sıraser, vierdeki idare merkezinde yapılacaktır.
4. — Taliblerin o gün ve saatte idare merkezinde levazım şefliğine müracaat etmeleri.
5. — Muvakkat teminat «400» liradır. «3568»